

Op te bergen
in de band van
17 maart 2004

*de leden van de commissie wordt
verzocht hun eventuele opmerkingen
binnen acht dagen na ontvangst aan
de commissiegriffier mede te delen.*

Verslag

van de vergadering van de Statencommissie Milieu, Water en Groen

gehouden op 16 februari 2004

INHOUD

Opening	2
Mededelingen	2
Vaststelling agenda	2
Verslag vergadering 12 januari 2004	3
Ingekomen stukken	3
IPO-aangelegenheden	3
Cofinanciering projecten Agenda voor de Veenkoloniën	3
Kaart Wet ammoniak en veehouderij (WAV)	
Drenthe	6
Inspreker mevrouw Boelens-Barkhuis	6
Inspreker de heer Barkhuis	7
Inspreker de heer Nieuwenhuis	8
Inspreker de heer Prins	8
Inspreker de heer Koops	10
Intensivering energiebeleid	20
Sluiting	24
Toezeggingen	25

STATENCOMMISSIE MILIEU, WATER EN GROEN

Verslag van de vergadering van de Statencommissie Milieu, Water en Groen, gehouden op 16 februari 2004 in het provinciehuis te Assen.

Aanwezig:

J. Slagter (PvdA, voorzitter)
H. Baas (ChristenUnie)
A.H.J. Beumers (Drents Belang)
J. Haikens (VVD)
J. Heetebrij (ChristenUnie)
H.R. Hornstra (PvdA)
W.H. Kuiper (GroenLinks)
A. Lanting (VVD)
E. Olij (PvdA)
B. Popken (OPD)
J.P. Sluiter (D66)
K.H. Smidt (VVD)
M.J. Smit (D66)
mevrouw H.G. Stoel-Snater (PvdA)
mevrouw S. van de Vijver-Geitz (PvdA)
J.P. Voordewind (Fractie de Jong)
mevrouw K. Westerkamp-Exoo (CDA)
TH.J. Wijbenga (CDA)

Voorts aanwezig:

Joh. Dijks (VVD, gedeputeerde)
mevrouw J. Stapert (commissiegriffier)
K. Folkertsma

Afwezig met kennisgeving:

K.J. de Vries (CDA)

1. Opening

De VOORZITTER opent de vergadering.

2. Mededelingen

De VOORZITTER deelt mede dat mevrouw Edelenbosch niet aanwezig is. Zij ontvangt gasten van de Tweede Kamer in Veendam. De heer Swierstra bevindt zich nog in het vliegtuig van Indonesië naar Europa. Beiden worden vervangen door de heer Dijks.

Het bezoek aan het waterschap Noorderzijlvest is verplaatst naar 8 maart. De leden wordt verzocht daar zo ruim mogelijk aan deel te nemen. Het bezoek is gekoppeld aan de daaropvolgende commissievergadering, omdat daarbij punten worden behandeld die te maken hebben met deze materie. Het bezoek is ook de inlossing van een belofte.

Een onderdeel van de volgende commissievergadering is een presentatie door de nieuwe Productgroep Handhaving.

3. Vaststelling van de agenda

De heer SMIDT wil de brief van de landschapswacht ter discussie stellen vanwege de verontrustende geluiden. In het verleden is ervan uitgegaan dat het beheer van cultuurlandschapselementen in goede handen is bij Staatsbosbeheer. Nu wordt op rigoureuze wijze aangetoond dat dit niet het geval is.

De VOORZITTER zegt toe, de brief op de agenda van de komende commissievergadering te plaatsen. Dit moet gepaard gaan met een inhoudelijke bijdrage die de essentie van de discussie duidelijk maakt.

De heer SMIDT wijst erop dat de genoemde brief van de landschapswacht, inclusief een aantal brieven van Staatsbosbeheer met een verweer en een bekenning, reeds alle "ins and outs" bevat.

De VOORZITTER wijst erop dat enkele maanden geleden het gehele onderzoek ter inzage heeft gelegen.

De heer SMIDT vindt dat het helpt als dit document ter tafel ligt.

De VOORZITTER zal hiervoor zorg dragen.

De heer HORNSTRA merkt op dat de VVD-fractie, als deze zaak haar zo dwarszit, met een voorstel moeten komen.

De heer SMIDT vraagt zich af of het kan. Voor beoordeling van de situatie is noodzakelijk dat de insteek van het college bekend is. Dan zou het alsnog tot zo'n voorstel kunnen komen.

Mevrouw STOEL geeft aan de gedeputeerde enkele vragen te willen stellen over de brief inzake beëindiging project Drents Informatie- en Steunpunt Biologische Landbouw.

De heer HAIKENS wil eveneens vragen stellen aan de gedeputeerde over dit onderwerp.

De heer KUIPER onderschrijft deze opmerking.

De VOORZITTER stelt voor met het oog op de voorbereiding de behandeling van de brief toe te voegen aan de agenda van de volgende commissievergadering. Wellicht kan de fractie van de PvdA een korte, inhoudelijke toelichting geven.

De heer KUIPER herinnert aan de afspraak in het kader van een pilot dat het mogelijk is om zaken uit de ingekomen stukken staande de vergadering tot agendapunt te verheffen.

De VOORZITTER wijst erop dat onderdeel van de pilot ook is dat de discussie gevoerd wordt aan de hand van een inhoudelijke bijdrage.

De heer SLUITER bestrijdt dat. Afgesproken is dat de ingekomen stukken ter plekke aan de agenda van de vergadering toegevoegd worden. Nu wordt tot twee keer toe naar de volgende vergadering verwezen. Dat was de oorzaak van het ongenoe-gen op dit punt.

De heer HAIKENS stelt dat als uit de discussie mocht blijken dat er onvoldoende antwoorden komen, het punt alsnog naar de volgende vergadering doorgeschoven kan worden.

De VOORZITTER stelt voor behandeling van de brief als punt 10.a aan de agenda toe te voegen.

De heer BEUMERS vraagt of de brief inzake reserve grondwaterheffing 2004 aan de agenda van de volgende commissievergadering toegevoegd kan worden.

De VOORZITTER zegt dit toe.

De heer SMIT vraagt of de ingekomen stukken onder A, nummers 3 en 4, bij agendapunt 9 besproken kunnen worden.

De VOORZITTER bevestigt dat deze brieven bij die discussie betrokken kunnen worden.

De agenda wordt voor het overige conform het ontwerp vastgesteld

4. Verslag van de vergadering van 12 januari 2004

De heer KUIPER merkt op dat de geluidsinstallatie niet naar behoren functioneert. In het verslag wordt op bladzijde 6 opgemerkt dat er opnieuw schriftelijke vragen gesteld moeten worden. Het is mogelijk voor elk lid van provinciale staten om mondeling of schriftelijk vragen te stellen. Gedeputeerde staten (GS) moeten de gevraagde inlichtingen verstrekken, tenzij dit in strijd is met het openbaar belang. Mondelinge vragen moeten dus afdoende beantwoord worden en niet leiden tot nieuwe, schriftelijke vragen.

De VOORZITTER merkt op dat op de laatste bladzijde van het verslag te zien is dat inmiddels een toezeggingenlijst bijgehouden wordt. De heer Beumers heeft een notitie toegezegd ter ondersteuning van zijn verzoek om de Notitie bloembollenteelt in Drenthe en Overijssel op de agenda van de commissie te plaatsen.

De heer BEUMERS legt uit dat deze notitie in de fractie ter bespreking voorligt. Een en ander wordt geagendeerd voor de volgende commissievergadering.

De VOORZITTER wijst erop dat de heer Dijks heeft toegezegd de commissie te informeren over de omgang met de knelpunten Stappenplan ammoniakkaart. Dit punt komt tijdens de huidige vergadering aan de orde.

De heren Hornstra en Wijbenga komen met een initiatiefvoorstel over de weidevogelbescherming.

De heer HORNSTRA verduidelijkt dat dit voorstel in maart in de staten ter bespreking zal worden voorgelegd.

De VOORZITTER leest dat de heer Smit een voorstel zal ontwikkelen over de gentechologie.

De heer SMIT geeft aan voor de volgende commissievergadering met een voorstel te komen.

De VOORZITTER merkt op dat mevrouw Edelenbosch een toezegging heeft gedaan over informatie van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) over de gentechologie.

De heer DIJKS is niet bekend met de stand van zaken. Deze informatie zal op korte termijn beschikbaar komen aan de staten.

Het verslag wordt conform het ontwerp vastgesteld.

5. Ingekomen stukken

De lijst van ingekomen stukken wordt voor kennisgeving aangenomen.

6. IPO-aangelegenheden

De heer WIJBENGA heeft het jongste Interprovinciaal Overleg(IPO)-nieuwsbericht ontvangen waarin sprake is van de historische afspraken die zijn gemaakt over het landelijk gebied. De provincies hebben met meerdere departementen afspraken gemaakt om te komen tot één investeringsfonds voor het landelijk gebied. Daar is in de staten voor gepleit in het kader van verplaatsing van agrarische bedrijven. Kan de gedeputeerde voor de volgende commissievergadering aangeven wat de invloed is op de plannen om ook in de provincie tot één fonds te komen?

De heer DIJKS geeft aan dat hij samen met mevrouw Edelenbosch hierop terug zal komen bij de volgende commissievergadering.

7. Statenstuk 2004-96, Cofinanciering projecten Agenda voor de Veenkoloniën

De heer SLUITER vraagt het college op welke wijze de commissie op de hoogte blijft van welke

projecten in uitvoering worden genomen. Op welke wijze wordt het geld besteed. De achtergrond hierbij is het aspect duurzaamheid, dat bij de keuze van de projecten goed tot zijn recht moet komen.

De heer BAAS stemt ermee in dat het bedrag in dit gebied gestoken wordt. Met het bezoek van de Tweede Kamer komt er gelukkig meer aandacht voor dit gebied, ook gezien een groot artikel in Trouw. Van belang is dat de commissie in de toekomst op de hoogte wordt gehouden van hoe het met de verschillende projecten loopt. Over de keuze van die projecten bestaat overigens nog steeds verschil van inzicht.

De heer WIJBENGA is blij met dit initiatief. Het bedrag is wellicht een druppel op een gloeiende plaat, maar vormt toch een goede eerste stap. Het is niet helemaal duidelijk in de beleidsbrief welke rol de staten hebben bij dit alles: vooraf kaderstellend of controle achteraf?

De heer SMIDT is enthousiast over het voorstel, dat in het verlengde ligt van de eerder ingediende motie die vraagt om het dubbele bedrag ter beschikking te stellen als handgeld voor het bureau om aan de slag te gaan. Het verbaast wat dat er niet eerder behoefte was aan geld, gezien de gewenste voortvarendheid in het gebied. Opvallend is dat de provincie Groningen drie ton beschikbaar stelt, tegen twee en een halve ton voor de provincie Drenthe. Men is het proces toch ingegaan op basis van pariteit?

Uit de pers is begrepen dat er een accent ligt op het inplaatsen van melkveebedrijven in de projectvolgorde. Hoe zit dat precies? Waar wordt dit geld in eerste instantie aan besteed?

De heer OLIJ is blij dat het onderwerp Veenkoloniën aan bod komt. Het statenstuk ademt gelukkig eindelijk een sfeer uit van voortvarendheid en kent bovendien een aansprekende top tien aan prioritaire projecten. Is het college bereid om snel met een uitwerking te komen? Zijn er al projecten startklaar? Het statenstuk is niet omvangrijk, zodat men snel aan de slag kan.

De heer BEUMERS ziet liever een meer concreet plan. Gaat het nu om werkgelegenheid of het promoten van werkgelegenheid? Wordt cofinanciering alleen ingezet als anderen meedoen of

vindt cofinanciering plaats via een doelsubsidie? Wat hield de motie van 5 februari in? In het begin van het voorjaar komt het college op een en ander terug. Wanneer is dat precies?

De heer POPKEN constateert dat de Veenkoloniën aan een revisie toe zijn, waarbij de landbouw een centrale rol moet blijven vervullen. Een bezoek aan Avebe heeft opgeleverd dat de kurk waarop het gebied drijft, de aardappel, onder druk is komen te staan. Daarom moet de mogelijkheid onderzocht worden de bewoners van het gebied een economische basis te blijven bieden. De voorgenomen plannen tot opwaardering van het gebied worden van harte gesteund.

De heer KUIPER wijst erop dat reeds bij de eerdere behandeling van de agenda en de motie is gesproken over uitplaatsing en intensieve veehouderij. De toekomstige ontwikkeling moet blijven binnen de kaders van duurzaamheid, in aansluiting op wat door de heer Sluiter naar voren is gebracht. Er kan ingestemd worden met het bedrag dat hiervoor is uitgetrokken. Het verschil tussen de bijdrage van de verschillende provincies maakt nieuwsgierig.

De heer SMIDT vraagt de heer Kuiper of de nadruk op duurzaamheid uitsluit dat er varkens en kippen gehouden worden binnen de Veenkoloniën.

De heer KUIPER sluit dat niet uit, mits het binnen de gestelde eisen blijft.

De heer SMIDT vraagt vervolgens of het huidige ontwerp-Provinciaal omgevingsplan (POP) dit verhindert.

De heer KUIPER vindt van niet.

De heer DIJKS wijst erop dat in het kader van het Collegeprogramma de nadruk niet ligt op omvangrijke rapporten en notities, maar op handelen. Over de Veenkoloniën zijn reeds stapels rapporten bekend. Het bedrag van € 250.000,-- is bedoeld als cofinancieringsmiddel voor projecten die van start moeten gaan. Het gaat daarbij om de genoemde toptien en om gerelateerde projecten. Het verschil in bijdrage met de provincie Groningen is geen bewuste keuze maar is eerder gebaseerd op wat beschikbaar is.

Het idee is wel dat het gezamenlijke bedrag voldoende is om de cofinanciering van een aantal projecten op te starten. De hoop is overigens dat een aantal gemeenten een bedrag in de pot doen. Een voorbeeld van een concreet project is de uitwerking van de vaarverbinding op het traject Erica-Ter Apel. Ook naar de brede scholen is een vergaande studie gemaakt. Hopelijk wordt een eerste school gesticht. Het projectbureau is overigens nog niet zo lang bezig. Wel wordt alles op alles gezet om daadwerkelijk resultaat te laten zien in de Veenkoloniën. Met duurzame ontwikkeling wordt goed rekening gehouden, mede op basis van het Collegeprogramma. De ruimte die er is voor verschillende bedrijfstakken is geheel afhankelijk van de bereidheid tot investeringen in dit aantrekkelijke gebied met veel ruimte. Een deel van het geld is toegezegd door de minister om concreet aan de slag te gaan met de melkveehouderijen. De bedrijven zullen echter de stap samen met de provincie moeten maken. Doel is om dit soort ontwikkelingen in een stroomversnelling te doen geraken. Overigens moet het dan gaan om toekomstgerichte boerderijen, die bijvoorbeeld via biogas zelfvoorzienend zijn. In de beleidsbrief staat wellicht verwarrend dat de projecten aan de staten ter beoordeling en besluitvorming worden voorgelegd. Dat is niet de bedoeling. De Agenda voor de Veenkoloniën is reeds behandeld, inclusief de top tien. Het gaat bovendien om een samenwerkingsverband tussen provincies, gemeenten en waterschappen. De beoordeling vindt plaats in de Stuurgroep Veenkoloniën, waarna een project aan de commissie wordt voorgelegd om te bezien of het voldoet aan de gestelde kaders. Het college hecht aan de wens van de commissie om op de hoogte gesteld te worden. Ook de wens dat er eindelijk iets moet gebeuren, is goed gehoord.

De heer WIJBENGA wijst erop dat het hier nog altijd gaat om gemeenschapsgeld. Nu blijkt dat, in tegenstelling tot wat in de toelichting staat, de verschillende projecten niet ter beoordeling voorgelegd worden. De projecten worden eerst in andere gremia uitonderhandeld, inclusief de financiën, met een beoordeling achteraf door de commissie. Dit voorstel, dat mondeling veel enthousiasme bewerkstelligt bij de heer Dijks, was echter een betere onderbouwing waard dan de huidige summiere toelichting.

TWEEDE TERMIJN

De heer SMIDT heeft de heer Dijks horen zeggen dat er wellicht gemeenten meefinancieren. Het financiële plaatje laat zien dat er nog een ton ontbreekt. Is die ton nog niet gedekt? Is de veenkoloniale bouwstijl overigens een voorwaarde geworden voor vestiging?

De heer SLUITER is ongerust geworden. Krijgen de staten de projectvoorstellen vooraf of achteraf ter beoordeling voorgelegd? Als dat achteraf gebeurt, vindt dit dan plaats per voorstel of helemaal aan het einde, als mosterd na de maaltijd?

De heer BEUMERS wil zijn vragen, over een meer concreet voorstel, de motie van 5 februari en het voorjaar schriftelijk van een antwoord laten voorzien.

De VOORZITTER denkt dat de heer Dijks dit mondeling kan afdoen.

De heer DIJKS legt uit dat het gat dat de heer Smidt signaleert hopelijk gedicht wordt door andere partijen, zoals gemeenten en waterschappen. Aangezien het gaat om een cofinanciering is er overigens geen sprake van een gat in de dekking. Als het geld op is, houdt de cofinanciering ook op.

Zijn de staten controlerend of taakstellend betrokken bij de projectvoorstellen? Dit is lastig in deze situatie. De intentie is om zo vroeg mogelijk, voor de definitieve besluitvorming in raden en staten, de commissie erbij te betrekken. Het gaat hier echter om een samenwerkingsverband door middel van een stuurgroep. Daarbij kan het niet zijn dat een van de partijen de boel blokkeert. De werkwijze is gelijk aan die omtrent de regiovisie. Spreker zegt toe de staten zoveel mogelijk in een voorbereidend stadium bij de projectvoorstellen te betrekken.

Het is niet goed mogelijk om de genoemde top tien nog concreter te maken. De invulling is immers afhankelijk van initiatiefnemers, bijvoorbeeld scholen en gemeenten die een brede school willen opzetten of een bedrijf dat een veehouderij wil stichten.

Het is een duidelijke voorwaarde voor vestiging dat in het gebied geen saaie, grijze gebouwen bestaande uit betonplaten komen. De veenkoloniale bouwstijl is kenmerkend voor de periode

rond 1900. Wellicht dat hier in de architectuur aan kan worden gerefereerd. Overigens is de rijks-bouwmeester hierbij actief betrokken.

Mevrouw STOEL is van mening dat de procedure rond het statenstuk uit de pas loopt met het duale stelsel. De staten hebben ingestemd met de Agenda voor de Veenkoloniën, waarna de uitvoering is aan het college samen met de stuurgroep. De commissie krijgt achteraf gelegenheid om te controleren.

De heer WIJBENGA wijst op het theoretische geval dat een projectvoorstel wordt voorgelegd dat absoluut niet door de beugel kan. Kan dit voorstel dan alsnog worden geweigerd door de staten?

De heer KUIPER wijst erop dat de staten de Agenda voor de Veenkoloniën reeds hebben vastgesteld, waarin de kaders zijn aangegeven en projecten zijn opgesomd. Het gaat dan ook niet om eventuele betrokkenheid van de staten, maar het zo vroeg mogelijk informeren van diezelfde staten.

De heer HAIKENS onderschrijft de opmerking van mevrouw Stoel. De gedeputeerde moet aan de slag met het beschikbaar gestelde geld. Er moet snel werk worden gemaakt van realisering van de tien genoemde punten door middel van cofinanciering. Achteraf kan dan kennis worden genomen van de gemaakte vooruitgang. Dan is ook het moment aangebroken voor een oordeel over de gang van zaken.

De VOORZITTER stelt vast dat het statenstuk de A-status behoudt.

8. Brief van 4 februari 2004, kenmerk 6/6.5/2004001091, inzake Kaart Wet ammoniak en veehouderij (WAV) Drenthe

Spreekrecht

Mevrouw BOELENBARKHUIS spreekt namens de Maatschap Barkhuis-Boelens (bijlage 1) haar teleurstelling uit dat het nodig is een tweede keer bezwaren tegen de WAV uit te leggen. Die zijn immers bekend bij mevrouw Edelenbosch en de heer Dijks.

In november 1998 is de maatschap vanuit een natuurontwikkelingsgebied aan de Kolonievlaart verplaatst naar de Koelenweg. Door aanwijzing van een natuurontwikkelingsgebied had een jong veehouderijbedrijf aan de Koelenweg geen toekomstperspectief. In samenwerking met de herinrichting en de Dienst Landelijk Gebied (DLG) is het bedrijf verplaatst naar de Koelenweg. Daar lag een goede toekomst voor landbouw, namelijk in zone 1 van de POP-kaart. Bovendien was toen nog niets bekend van de WAV en was het Ammoniakreductieplan (ARP) nog in werking. Op advies en met medewerking van de overheid is het bedrijf verplaatst, waarmee een niet geringe investering gemoeid was. Ook de provincie sprak in dit verband over een goede langetermijntoekomst, met een waarborg voor de investeringen. Die langetermijn blijkt bij de overheid uit slechts vier jaar te bestaan. De toekomst van het bedrijf komt met de WAV ernstig in gevaar. De overheid heeft bovendien gefaald met de beschreven verplaatsing, waarin ook zij veel tijd en geld heeft gestoken. Daarnaast is van belang dat de boeren bij het ARP dezelfde beperkingen hadden, terwijl met de WAV voor rechtsongelijkheid wordt gezorgd. Waar de ene boer een megabedrijf kan beginnen, kan een andere boer niet of nauwelijks uitbreiden. Een rare vorm van democratie en rechtsgelijkheid.

In de media is te zien en te horen dat de boer in de toekomst fors moet uitbreiden. Ambtenaren van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) spreken van minstens 1.000.000 l melkquotum per bedrijf. De gemiddelde melkproductie per bedrijf ligt in Nederland rond de 7.800 l. Een simpel rekensommetje leert dan ook dat er 128 koeien nodig zijn om dit quotum vol te melken. Dat zijn er 18 meer dan de toegestane 110.

Een jong bedrijf komt in grote problemen door de WAV als gevolg van verminderde kredietwaardigheid en een verminderd toekomstperspectief. Als de provincie waardevolle agrarische gronden gebruikt voor natuurontwikkeling en landgoederen blijven er weinig boeren over in de provincie. Of is dat ook de bedoeling? Men bijt niet in de hand die hem voedt.

Melkveebedrijf Barkhuis-Boelens heeft in het melkquotumjaar 2002/2003 dit quotum volgemolken met 85 koeien. Nu wordt gemolken met 95 koeien. Hoeveel jaar kan dit bedrijf blijven uitbreiden als de WAV-kaart op de huidige wijze

wordt vastgesteld? De heer Dijks is met een delegatie van de VVD, de directies DLG en de Noordelijke Land- en Tuinbouworganisatie (NLTO) op het bedrijf komen kijken. Toen is gezegd dat voor dit schrijnende geval zeker een oplossing zou komen. Waarom is dat niet gebeurd? Waarom is nooit bericht ontvangen dat de heer Dijks niet van plan was om naar een oplossing te zoeken? Na de inspraak van vorig jaar is tweemaal met mevrouw Edelenbosch gesproken. Het probleem blijkt dan bekend en men is op zoek naar een oplossing. Mogelijk kon de zone met compensatie verlegd worden. Waarom is dat niet gebeurd? Mevrouw Edelenbosch zegt door de minister gedwongen te worden dit beleid uit te voeren. De minister zegt echter dat de provincie de kaart naar eigen inzicht kan vaststellen. In andere provincies wordt soepel met die regel omgegaan. Waarom is dat niet het geval in Drenthe?

De heer BARKHUIS vestigt namens de Maatschap Barkhuis-Boelens (bijlage 2) de aandacht op de uitzending van Twee Vandaag van afgelopen zaterdag. Een jong melkveehouderijgezin gaf daarin aan met pijn in het hart hun bedrijf van de hand te moeten doen. De opbrengst was te laag en de uitbreidingsmogelijkheden te beperkt en te kostbaar. Dit voorval zorgt voor nog meer strijd lust als het om de maatschap gaat.

Het ammoniakbeleid is ontstaan als reactie op de grote groei in de veehouderij in Brabant en Gelderland. De schadelijkheid voor natuur is zeer overstreden. De ministers van VROM en LNV willen het beleid dan ook afbouwen. De overgang van depositiebeleid naar zonebeleid is dan ook een stap in de goede richting. Het zonebeleid heeft echter onevenredige beperkingen en schade tot gevolg voor een groot aantal veehouders die bij toeval een bedrijf in die zone hebben. Provinciale staten van Drenthe hebben dit onderkend bij het vaststellen van de kaart in 2003. Via een stappenplan zouden de provincie, de NLTO en de Milieuraad met een oplossing komen voor de schrijnende gevallen. De voorliggende kaart wijkt echter nauwelijks af van die van 2003. Volgens het stappenplan zijn er 55 schrijnende gevallen, waarvan 15 grensgevallen waarbij de 250 m-grens over of door het bedrijfsgebouw loopt. Die ecologische hoofdstructuur(EHS)-grenzen wil men enigszins verleggen en voor 7,5 ha landbouwgrond aankopen - kosten

€ 200.000,-- uit de pot Verplaatsing veehouderij - en die omzetten in natuur. Over verkwisting gesproken! Bovendien bestaat hier volgens POP I en de Modelverordening bos en natuur geen onderbouwing voor. In de veedichte provincies in Oost- en Zuid-Nederland, met tientallen keren meer vee dan in Drenthe, wordt veel opgelost om bedrijfsontwikkeling in de veehouderij te bevorderen. Er bestaat dan ook grote twijfel aan de goodwill van de provincie Drenthe. Studies van Alterra en het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) hebben aangetoond dat de individuele depositie van een veehouderijbedrijf op natuurterreinen niet aantoonbaar is. Dat speelt alleen bij achtergronddepositie. Landelijk tekent zich met de motie-Hazelhoff-Snijder/Jager en de motie-Schreijer-Pierik een meerderheid af voor afschaffing van de zone van 250 m. Over de afschaffing van de zone van 500 m bestaat een heftige discussie. Er bestaat immers een Europese Vogel- en Habitatrichtlijn (VHR) die individuele toetsing per bedrijf voorschrijft. Wat in Nederland gezinsbedrijven zijn, zijn Europees gezien grote bedrijven. Dat is toch veel rechtvaardiger? De provincie kan de EHS-grenzen simpelweg zodanig vaststellen dat de 40 schrijnende gevallen daarbuiten vallen. Er verandert geen grassprietje. Het brengt ook geen kosten met zich.

Spreker vraagt de commissie om GS opdracht te geven zich niet achter regeltjes te verschuilen, maar zich loyaal achter de burgers en de veehouders op te stellen. Het aantal bedrijven in Drenthe loopt veel sneller terug dan in de omringende provincies. De zoneringen dienen geen enkel milieudoel. De komende jaren komt de veehouderij in zwaar weer terecht. Volgens de brief van GS gaat het slechts om 2% van de veehouderijbedrijven. De gevolgen zijn echter groot. Als de lijntjes iets worden verlegd en er feitelijk dus niets verandert, gaat het om nog geen half procent van het EHS. Geef deze bedrijven weer perspectief. Als je het met de "moezeval" kunt doen, moet je er geen leeuwenkooi bij halen.

Bij de herinrichting Roden-Norg heeft ongeveer 7.000 ha een natuurbestemming gekregen. Van het voormalige bedrijf Barkhuis-Boelens alleen al 30 ha. In 2010 zal de herinrichting afgesloten zijn, zodat er nog wel enkele hectaren bij zullen komen. Wie durft er dan nog van compensatie te spreken? Jonge agrarische gezinnen moeten de wijk nemen naar het buitenland. Dit betekent een

brevet van onvermogen van de overheden.
Drenthe zonder boeren is een emmer melk waar de room vanaf is geschept.

De heer NIEUWENHUIS uit Uffelte onderschrijft het betoog van de vorige sprekers (bijlage 3).
Reeds bij de behandeling van de WAV op 6 januari is er door spreker bij het spreekrecht op gewezen dat goedkeuring van de ammoniakkaart betekent dat zijn bedrijf op slot gaat. Dat heeft een waardedaling tot gevolg voor het bedrijf, vastgesteld door een beëdigd makelaar/taxateur op € 350.750,--. Toen is ook de vraag gesteld of provinciale staten de wet goed toepassen op de volgende punten.

Het bedrijf is gelegen binnen de POP-zonering, waar een eerlijke bedrijfsontwikkeling mogelijk moet zijn. Daarom is tijdens de recent afgeronde ruilverkavelingsprocedure besloten het bedrijf voort te zetten op het huidige, met veel kosten van eigenaar en overheid, landbouwkundig heringerichte gebied. Als de kaarten niet gewijzigd zijn ten opzichte van 2003, komt dat neer op misleiding en ondermijning van de afspraken omtrent de contouren van het POP.

Hoe staat het met de voormalige, ongesaneerde vuilstort, die op de kaart van januari 2003 ligt in een verzuringsgevoelig beschermd gebied achter het bedrijf? Hoe zit het met het militair oefenterrein, inclusief de inzet van helikopters en legermaterieel en een met verontreinigd mijnval in de Tweede Wereldoorlog aangelegde weg?
De gemeente Westerveld heeft in de raadsvergadering van 25 oktober 2001 besloten tot het intrekken van het ARP met de daarbijbehorende Verordening aanwijzing van verzuringsgevoelige gebieden per 30 november 2001. Dit is dus gebeurd voor de peildatum van 31 december 2001.

Spreker heeft meermalen voorgesteld om tot een oplossing te komen. Dit voorstel is ook in andere juridische procedures gedaan. In een daarvan is door ambtenaren van het provinciehuis te kennen gegeven dat het bedrijf op meerdere punten ingeklemd dreigt te raken. Toegezegd is dat bedrijfsbreed gezocht wordt naar alternatieven. De provincie komt de gemaakte afspraken echter nog steeds niet na.

De maatschappelijk breed totstandgekomen Structuurschets Uffelte maakt duidelijk dat de agrarische sector hoog scoort. Na de roep om woningbouw volgt de landbouwsector. De duide-

lijke mening van de gemeente Westerveld is vastgelegd in een verslag van 6 februari 2003 inclusief kaart.

De statenfracties hebben in het afgelopen jaar geweigerd om positief te reageren op de ontwerpkaart. Enkele standpunten van toen waren: kaart aanpassen zodat minder veehouders negatieve effecten ondervinden, flexibel omgaan met de EHS, beperken tot zeer kwetsbare gebieden, geld beschikbaar stellen voor knelgevallen etc.

Mevrouw Edelenbosch heeft onlangs op de radio gemeld dat Drenthe 15 knelgevallen kent. Daarvan zitten er 5 door aanpassingsmogelijkheden op het gebied van huisvesting nog niet geheel op slot.

De kans lijkt reëel dat de problemen zijn opgelost door middel van aanpassing van de kaart of gesprekken met de provincie. Dan heeft de mening van de staten effect gehad. De kaart wordt dan ook met belangstelling en vertrouwen tegemoet gezien.

De heer SMIDT herinnert zich dat bij de vorige inspreekbeurt is toegezegd dat naar de situatie van de vuilstort gekeken zou worden.

De heer NIEUWENHUIS legt uit dat de provincie erkent dat de vuilstort niet gesaneerd is. Afgelopen december is de laatste bemonstering geweest. Die wordt vervolgens verwerkt.

De heer SMIDT vraagt of er gesproken is over het al dan niet van de kaart halen van deze vuilstort in een verzuringsgevoelig gebied.

De heer NIEUWENHUIS wijst erop dat de gemeente hierop aandringt, ook met het oog op de genoemde weg. Er kan een win-winsituatie gecreëerd worden door het bedrijf buiten de zone-ring te houden en de natuurdoelstelling zo over-eind te houden.

De heer SMIDT vraagt of met het "uitgrenzen" van de vuilstort het probleem van de heer Nieuwenhuis is opgelost.

De heer NIEUWENHUIS bevestigt dit.

De heer PRINS uit Nijeveen wijst er namens NLTO Drenthe op (bijlage 4) dat meer dan een jaar geleden de vorige kaart door de statencommissie naar de prullenbak is verwezen. Er ligt een

nieuwe, beperkt aangepaste kaart. Met het stappenplan is een aanvang gemaakt. Intussen is de landelijke discussie over het ammoniakbeleid doorgegaan.

In opdracht van GS heeft NLTO Projecten vastgesteld dat ruim 350 bedrijven liggen in de 250 m-ammoniakzones rond de EHS. Daarvan zijn er circa 55 acuut en dient op korte termijn een oplossing te worden gevonden. Deze bedrijven hebben geen enkel ontwikkelingsperspectief. Aanpassing van de zone of verplaatsing is dan ook aan de orde.

GS hebben besloten tot een kleine wijziging van de kaart nu 15 bedrijven buiten de ammoniakzone komen te liggen. Hoeveel daarvan tot de genoemde 55 acute gevallen behoren is niet duidelijk. Waarschijnlijk heeft de nieuwe kaart slechts een beperkt effect. De vraag dient zich aan of GS niet meer ruimte hadden moeten of kunnen nemen voor wijziging van de ammoniakzonerings. Voor de goede verstaander bood de handreiking van minister Veerman over flexibele zonerings de nodige aanknopingspunten. GS hebben hiermee nauwelijks iets gedaan. Dat is een gemiste kans. De NLTO is op 22 januari 2004 op de hoogte gesteld van de gewijzigde kaart. Ondanks aandringen hierop door de NLTO is er geen inhoudelijke discussie geweest over de criteria van wijziging. De NLTO acht zich dan ook niet verantwoordelijk voor de nieuwe kaart.

De WAV bepaalt dat door vaststelling van een ammoniakkaart gebieden in de EHS alsnog als voor verzuring gevoelige gebieden kunnen worden aangemerkt. Het is winst dat de vaststelling van de kaart voor enkele tientallen bedrijven ontwikkelingsruimte schept, ondanks dat er nog te veel knelpuntbedrijven resteren. De NLTO onderschrijft de vaststelling van de kaart, maar beschouwt het als een besluit voor de korte termijn. De NLTO vraagt de staten om in de landelijk volop in beweging gekomen discussie uit te spreken dat in wetgeving de voor verzuring gevoelige gebieden worden beperkt tot VHR-gebieden. Dit kan als volgt worden onderbouwd.

Generieke maatregelen, zoals huisvestingsmaatregelen en emissiearme mestaanwending, beperken de ammoniakemissie zodat de veehouderij de internationaal afgesproken verzuringsdoelen ruimschoots haalt. De huidige aanwijzing van voor verzuring gevoelige gebieden leidt tot een onwerkbaar situatie met veel knelpuntbedrijven, te weinig geld en investeringen en geen reëel uitzicht op

ontwikkelingsperspectief. Regering en parlement erkennen dat een beperking van de aanwijzing van gebieden noodzakelijk is. Uitvoering van de motie-Schreijer-Pierik zou oplossing moeten bieden. De daarin geregelde beperking tot de zeer kwetsbare natuur leidt echter tot gesteggel tussen Rijk, provincies en gemeenten.

Er moet uitsluitend bescherming worden gegeven aan gebieden die dat op grond van Europese verplichtingen moeten krijgen: de VHR-gebieden. Daarmee wordt het bijzondere karakter van deze gebieden tot uitdrukking gebracht en blijft het probleem van de knelbedrijven beperkt tot een overzichtelijk aantal. Dat brengt oplossingen in zicht die voor zowel de belastingbetaler als de getroffen veehouders haalbaar en betaalbaar zijn.

De heer SMIT wijst erop dat een brief van de Milieufederatie Drenthe stelt dat de gewijzigde kaart in samenwerking met de NLTO tot stand is gekomen. Deze organisatie stelt dat het niet in het belang van de sector is om daarop terug te komen. De Europese richtlijn gaat uit van individuele toetsing. Hoe verhoudt zich dat tot de WAV? Een jaar geleden heeft de heer Prins gesteld dat het ammoniakbeleid een wetenschappelijke basis ontbeert. Waarom is dat niet aan de kaak gesteld?

De heer PRINS legt uit dat NLTO en Milieufederatie eensluidend zijn in de opvatting dat het niet goed is om terug te komen op de kaart. In een minder veedichtgebied in Drenthe zou toepassing van de Europese richtlijn weinig gevolgen hebben en zeker minder dan voor de zuidelijke en de oostelijke provincies. Het ontbreken van een wetenschappelijke basis is aan de orde gesteld. Daar is blijkbaar niet naar geluisterd.

Mevrouw STOEL gaat uit van 350 bedrijven die te maken kunnen krijgen met de gevolgen van de vastgestelde kaart. Na opstelling van de knelpuntenlijst door NLTO is toch gebleken dat het slechts om 165 bedrijven gaat?

De heer PRINS erkent dat ongeveer 165 bedrijven directe gevolgen ondervinden. De andere bedrijven ondergaan indirecte gevolgen, bijvoorbeeld waardevermindering op termijn bij eventuele verkoop. Ondanks het stappenplan is overigens nog niet duidelijk welke bedrijven indirecte gevolgen zullen ondervinden. Sommige bedrijven hebben

toekomstplannen. Andere bedrijven kennen geen opvolger.

De heer SMIDT meent te horen dat de NLTO vaststelling van de gewijzigde kaart onderschrijft.

De heer PRINS beaamt dit. Bedrijven in verzuringsgevoelige gebieden met uitbreidingsplannen zitten momenteel immers vast. De hoop was dan ook dat de kaart sneller vastgesteld zou worden. Dat laat onverlet dat gezocht moet worden naar ontwikkelingsperspectief voor bedrijven die knel blijven zitten.

De heer BEUMER vraagt of het niet beter is om eenvoudigweg de Europese richtlijn te volgen, dus alleen de vogel- en habitatgebieden aan te wijzen als verzuringsgevoelig.

De heer PRINS onderschrijft dit.

De heer SMIT hoort dat de NLTO de gewijzigde kaart wil vaststellen, terwijl voor bedrijven met knelpuntsituaties een oplossing gezocht moet worden. Het is echter toch het een of het ander?

De heer PRINS vindt het aan de staten om de kaart vast te stellen en vervolgens voor de blijvende knelpuntbedrijven, zoals dat van de heer Barkhuis, een oplossing te zoeken. Dat kan door slechts de Europese richtlijn te volgen.

De heer KOOPS uit Drijber (bijlage 5) heeft een varkensvermeerderingsbedrijf met 280 zeugen en 27,5 ha akkerbouw dat reeds meer dan 40 jaar op deze plek is gevestigd.

Vaststelling van de ammoniakkaart in het kader van de WAV heeft directe gevolgen voor dit bedrijf, omdat dit nog steeds binnen de 250 m-zone ligt. De schadeclaim blijft dan ook van kracht.

Spreker is teleurgesteld in de gang van zaken, nadat op 6 januari 2003 aan GS is gevraagd de problemen uit te werken. Men blijkt uit te gaan van beperkingen in plaats van mogelijkheden.

Vaststelling van de kaart leidt tot forse waardeverminderingen aan eigendommen betrokken bij de milieuclaims van de overheid. Het zou dan ook goed zijn als diezelfde overheid opdraait voor de kosten. Dit heeft immers niets meer te maken met ondernemerschap. Als de overheid beëindiging of verplaatsing in volgens diezelfde overheid kwetsbare gebieden als oplossing ziet, rust op de over-

heid de taak om bij aankopen minimaal te betalen wat soortgelijke bedrijven waard zijn. Anders wordt niet meer meegewerkt aan beperkingen van bedrijven zonder dat vooraf flankerend beleid is geregeld.

Een en ander heeft tot gevolg dat verplaatsing of verkoop niet mogelijk is, zodat doorgaan op dezelfde locatie de enige mogelijkheid is. Het ligt niet aan spreker dat zijn bedrijf niet is verkocht. Het is dan ook verbazend als een gedeputeerde vertelt dat ditzelfde bedrijf is aangekocht door DLG. Als DLG gebouwen in WAV-gebieden op nul taxeert en grondprijzen laag aanhoudt met behulp van claims is verkoop en verplaatsing nooit mogelijk. Al met al lijkt er sprake van een soort uitroeibeleid met de WAV, de POP en de Roode Brand-ontwikkelingsvisie. Er is echter voor dit gebied geen visie vastgesteld. Wat is hier loos?

De bedrijfsvoering van spreker lijdt onder de strenge emissienormen voor intensieve bedrijven in de WAV-gebieden. De provincie moet het voortouw nemen voor een oplossing op de huidige locatie, zonder dat sprake is van financieel nadelige gevolgen. Als er aanpassingen nodig zijn op welk gebied dan ook, moet de provincie daaraan zonder opmerkingen voldoen in het licht van ontwikkeling op de huidige locatie.

In de provincie Drenthe zouden 40 bedrijven door overheidsingrijpen ernstig ziek worden. De provincie behandelt de bedrijven echter niet, maar stuurt een briefje naar de minister met de tekst: deze bedrijven zijn ziek.

De VOORZITTER bedankt alle insprekers voor de eerste termijn, bij de tweede termijn zullen ze nogmaals in de gelegenheid worden gesteld om gebruik te maken van het spreekrecht.

De heer BAAS wijst erop dat het probleem is dat de provincie te maken heeft met landelijke wetgeving waaraan men zich te houden heeft. Met de uitvoerige brief van het college bestaat dan ook weinig moeite. Met het vaststellen van de kaart moet dan ook niet langer worden gewacht.

De brief maakt weinig concreet hoe de veehouders geholpen worden die gedupeerd dreigen te worden. Er is slechts sprake van het Rijk en de Koopmans-gelden. De onrust bij de bedrijven is echter groot, zoals het geval van de maatschap Barkhuis-Boelens, die keurig netjes zijn verplaatst en vervolgens door overheidsregelgeving alsnog vast komen te zitten. Het college moet alles op

alles zetten om te voorkomen dat veehouders in ernstige problemen geraken. Hoe staat het met het Projectplan verplaatsing melkrundveehouderijen, waaraan met onder andere de NLTO en LNV-Noord wordt gewerkt? Is er enige kans dat minister Veerman en staatssecretaris Van Geel met gelden over de brug komen? De heer Prins stelt dat een inhoudelijke discussie over de criteria van wijziging niet heeft plaatsgevonden omdat daarop door GS niet is ingegaan. Hoe is dit overleg verlopen? Zit het overleg inmiddels vast? De kaart moet vastgesteld worden. Er moet tevens concreet, snel en voortvarend gewerkt worden aan oplossing van de knelpunten.

Mevrouw STOEL bedankt de sprekers, die met hun verhalen nog eens verduidelijken dat deze problematiek niet tot ieders tevredenheid opgelost kan worden. Aan deze schrijnende gevallen moet zeker iets worden gedaan.

Er moet op gewezen worden dat de kaart reeds is vastgesteld. De staten controleren slechts of het resultaat enigszins in lijn is met de bespreking van de kaart op 6 januari 2003. Daarbij kan natuurlijk aangegeven worden naar welke zaken alsnog gekeken moet worden.

Destijds is gezegd dat er geen kaart vastgesteld mocht worden alvorens met een stappenplan bekeken is of een aantal bedrijven uit de werkingssfeer van de WAV te halen zijn. De kaart is inmiddels vastgesteld. Dat brengt, ook in de ogen van de NLTO, een einde aan een periode van onzekerheid voor de boeren.

Bij vaststelling van de kaart zijn 15 van de 55 knelpuntbedrijven uit de WAV gehaald, onder meer door schuiven met de EHS en aankoop van nieuwe stukjes. Die mogelijkheid is op 6 januari voorgesteld, omdat daarvoor ook toestemming van het Rijk was. Deze oplossing had op meer gevallen van toepassing kunnen zijn. Er is twijfel of er sprake is van het maximale resultaat, ook gezien de beweging in de landelijke wetgeving. De Tweede Kamer heeft de eerdergenoemde motie-Schreijer-Pierik aangenomen. Is de provincie in gesprek met het Rijk over uitvoering van de motie, zodat het naaldwoud in Drenthe voor het grootste deel uit de WAV-werkingssfeer wordt gehaald?

De motie-Snijder-Hazelhoff stelt voor de zonering gelijk te laten vallen met de VHR. Deze motie kan waarschijnlijk rekenen op een meerderheid in de Tweede Kamer. De minister ontraadt de motie

omdat die niet strookt met de Europese richtlijnen. Hoe denkt het college hierover?

De heer SMIDT vraagt of gelijkstelling van de zonering met de genoemde richtlijnen een positieve ontwikkeling is.

Mevrouw STOEL kan zich dat voorstellen, alhoewel gezegd wordt dat het in de provincie Drenthe niet veel oplossing zal brengen.

Nu de kaart feitelijk is vastgesteld, ligt de vraag voor hoe het college anticipeert op de mogelijke wijzigingen in het rijksbeleid. Het college schrijft aan de minister geld voor verplaatsing te verwachten uit flankerend beleid voor de resterende 40 bedrijven. Verwacht het college deze middelen werkelijk te ontvangen?

De heer POPKEN merkt op dat sprake is van een spanningsveld. De sprekers hebben de problematiek duidelijk naar voren kunnen brengen. Er ligt echter nog geen eindoplossing voor, ook landelijk gezien.

De ammoniakkaart is na veel voorbereiding klaar en vastgesteld. Hierdoor is het mogelijk oplossingen voor de korte termijn uit te werken en oplossingen voor de knelbedrijven. Uitgangspunt daarbij is dat de ammoniakregels beperkt moeten blijven tot de vogel- en habitatgebieden. De natuur kan dan behoorlijk uit de voeten, zonder dat de landbouw nog meer terrein moet prijsgeven. Na de nodige aanpassingen blijven ongeveer 40 bedrijven over waarvoor uit het flankerend beleid middelen beschikbaar moeten komen. In de brief aan minister Veerman gaat het college ervan uit dat die geld beschikbaar stelt voor verplaatsing van bedoelde bedrijven. Dit is te vrijblijvend. Welke stappen onderneemt het college om het geld daadwerkelijk beschikbaar te krijgen?

De heer KUIPER merkt op dat de statencommissie een controlerende en informerende functie heeft bij dit statenstuk. Het is aan GS om uitvoering te geven aan de kaart. De vraag is of dat op een goede manier gebeurt. Het is jammer dat de bijdragen van de sprekers naar de achtergrond gedrukt worden. Het stuk staat inmiddels zodanig op de agenda dat het onmogelijk is om een nieuw besluit te nemen. Dat kan verkeerde verwachtingen wekken bij de sprekers.

Vastgesteld kan worden dat het college binnen de uitgangspunten van de staten, het Rijk, de VHR,

de EHS en de WAV heeft gehandeld. Die kaders zijn echter in beweging. De vraag is dan ook welke invloed het college daarop wil uitoefenen, gezien de speciale, versnipperde situatie van de EHS en het landbouwgebied, de zones 1 tot en met 6, in Drenthe. Het beleid van het ministerie is bedacht voor werken met veel grotere eenheden. Met de zandgronden en oude veengronden in Drenthe werkt het anders. Communiceert het college hierover met het ministerie?

De heer SMIDT stemt in met de adequate beschrijving van de heer Kuiper. Wat is zijn advies aan het college? Ook een beperking tot de VHR-gebieden?

De heer KUIPER vindt van niet. Het eigen, provinciale zoneringsbeleid binnen het POP moet serieus genomen worden, tegen de achtergrond van de feitelijke situatie van het landelijke en Europese beleid. De knelpunten die vervolgens ontstaan, moeten zo adequaat mogelijk opgelost worden. In de praktijk kan met verplaatsingen gewerkt worden, waarvoor ook geld is uitgetrokken al zal dat niet voldoende zijn. De provincie moet hiermee verdergaan in de uitvoering. Er moeten tevens mogelijkheden gezocht worden voor compensatie en maatwerk ter plekke. De bestaande natuur moet behouden blijven, inclusief compensatie elders. Ook kan wellicht sprake zijn van win-winsituaties voor boer en natuur. Er zijn tussen de tien en twintig knelpuntbedrijven. Dat is ontzettend sneu voor deze mensen. Het college moet dan ook op een goede manier met deze bedrijven omspringen.

De heer SMIDT wijst op een inconsistentie in het betoog van de heer Kuiper. Enerzijds wordt gewezen op de beweging in Den Haag, wat het college speelruimte biedt voor oplossing van de knelgevallen. Anderzijds adviseert hij het college om zich te beperken tot slachtofferhulp voor deze gevallen, omdat de wet nu eenmaal de wet is. De genoemde win-winsituaties zijn niet realistisch, want dat gaat enorm veel geld kosten. Dat wordt impliciet onttrokken aan besteding aan de natuur.

De heer KUIPER herhaalt dat er sprake is van een ontwikkeling in het landelijk beleid. Het college moet dan ook over uitvoering in de ingewikkelde situatie in Drenthe overleg starten met het ministerie. Bij de vaststelling van de kaart zullen

knelpunten ontstaan. Die moeten in een interactief proces met de betrokkenen opgelost worden. Na vaststelling van de kaart is de situatie overigens helder. Dat is van belang voor de uitvoering. Een van de sprekers stelt dat de heer Dijk een toezegging heeft gedaan. Wat behelst die toezegging en hoe moet de provincie daarmee omgaan?

De heer SMIDT constateert met de NLTO dat vaststelling van de kaart een beperkt aantal problemen oplost, bijvoorbeeld de stagnatie in de vergunningverlening. Terecht wordt er gewezen op de bewegingen in de Tweede Kamer als het gaat om de zonering, zoals de motie-Snijder-Hazelhoff. Die roept op tot beperking tot die gebieden waar een Brusselse verantwoording ligt. Dan zijn ook de problemen opgelost waarover de commissie tijdens de vorige behandeling reeds over gevallen is. Indertijd is geconstateerd dat te veel bedrijven in hun ontwikkeling worden geremd en dat oplossing van dat probleem veel kosten met zich brengt voor ondernemers en provincie. Minister Pronk heeft niet voor niets ooit het begrip kosteneffectiviteit ingebracht. Het RIVM heeft echter in een quick-scan ten behoeve van beleidsvorming aangetoond dat als in een zone van 500 m alle bedrijven weggehaald worden, het effect op de naastliggende natuur 1% tot 2% inhoudt. De rekenmodellen bevatten daarnaast de nodige onzekerheden. Onderzoek van Alterra laat zien dat de werkelijke oplossing van ammoniakdepositie in het generieke, succesvolle beleid gezocht moet worden. Op basis daarvan is 45% reductie van ammoniakuitstoot bereikt. Dat beleid wordt voortgezet met emissiearme stallen en vervoerstechnische aanpassingen. Het rapport van het Landbouw-Economisch Instituut (LEI) over de inkomenssituatie van met name de veehouderijen in het Noorden maakt duidelijk dat de veestapel, momenteel al op een vooroorlogs niveau, aanzienlijk terug zal lopen.

De WAV is met de zonering op dit moment veel te rigoureuus. Dat geldt ook met het belang van de natuur voorop. Het gebruikte geld kan immers beter gebruikt worden voor het verplaatsen van bedrijven uit de EHS- en de VHR-gebieden in plaats van voor compensatie. Het geld dat de vorige keer is goedgekeurd, € 1 miljoen, kan beter besteed worden aan het verwerven van de grote natuurgebieden. Vervolgens moet ingezet worden op verdrogingsbestrijding en dergelijke.

Mevrouw STOEL vraagt of de provincie dat geld hiervoor moet uittrekken.

De heer SMIDT is van mening dat dit mogelijk gemaakt moet worden door een wetswijziging op basis van de genoemde motie.

Mevrouw STOEL wijst erop dat dit de provincie geld gaat kosten.

De heer SMIDT denkt van niet. Met het genoemde miljoen kan een bijdrage geleverd worden aan de verplaatsing van veebedrijven uit de EHS.

De heer KUIPER vindt dat de problematiek zich toespitst op de grensoverschrijding met de kwetsbare natuur. Wat is daarvoor de oplossing?

De heer SMIDT verhelpt vijftien knelpunten, al is het de vraag of het werkelijk knelpunten zijn. Een paar bedrijven worden echter uit de brand geholpen. In de redenering van kosteneffectiviteit is het logisch om bedrijven te helpen die met een deel van de gebouwen de zone raken. De kosten van compensatie zetten echter een rem op meer aanpassingen van de grens. Compensatie is overigens alleen aan de orde als er sprake is van een ingreep in de natuur of een verlies aan natuur. In deze gevallen gaat het echter om een puur administratieve ingreep en wordt de grond slechts enkele procenten meer met ammoniak belast dan gewild is. De voorgestelde compensatie, op grond van enkele nota's, van een op twee, en bij bosjes ouder dan honderd jaar, een op drie, gaat veel te ver.

De heer KUIPER wijst erop dat compensatie in Drenthe niet is uitgewerkt, in tegenstelling tot de aangrenzende provincies. Wel is sprake van aangescherpte richtlijnen. Het punt van inkadering van compensatie wordt onderschreven. Er moet echter een uitwerking plaatsvinden overeenkomstig die in Overijssel en Groningen.

De heer SMIDT wijst op de modelverordening in Drenthe en het primaat voor compensatie bij de gemeenten. De bedoelde nota's zijn dan ook onterecht aangehaald. Het enige relevante document is de brief van minister Veerman. Overcompensatie moet worden vermeden. Dat betekent bovendien iets meer slagkracht. Het probleem van

de VHR is terecht aangekaart. Daar heeft de provincie echter niets over te zeggen.

Mevrouw STOEL merkt op dat een uitspraak zoals die net door de heer Smidt aan de fractie van de PvdA is voorgelegd dus niet aan de orde is.

De heer SMIDT heeft slechts de gearceerde gebieden op de kaart willen aanduiden. Als de werking van de kaart daartoe wordt beperkt, is ongeveer 50% van de knelgevallen opgelost.

De provincie moet oppassen de illusie te wekken voor alle gevallen een oplossing te zien. Er loopt echter een onderzoek naar de wenselijkheid en rechtmatigheid van de zonering rond deze gebieden als gevolg van de discussie over de Natuurbeschermingswet.

Het college heeft gelukkig aangegeven dat de kaart wordt aangepast als wijziging in de wetgeving dat mogelijk maakt. Blijkbaar worstelen ook de gedeputeerden met deze materie en zijn zij blijkbaar niet overtuigd van de noodzaak. Men handelt binnen de taak die de overheid het college oplegt.

De volgende drie voorstellen worden voorgelegd door de VVD-fractie. Er moet, eventueel samen met het college, bij de Ministeries van VROM en LNV bepleit worden dat zonering voor de niet-VHR-gebieden in Drenthe niet het juiste middel is om de natuur kosteneffectief te beschermen. Het college wordt geadviseerd om de echte knelgevallen, in afwachting van wetswijziging en op basis van het stappenplan, tegemoet te komen met een verdere aanpassing van de EHS-begrenzing. Voorlopig moet gewacht worden met geld uit te geven aan compensatie, totdat duidelijk is dat de gewijzigde wet daartoe dwingt.

Het verhaal van de heer Nieuwenhuis over de ongesaneerde vuilstort blijft intrigeren. Bij de heer Barkhuis is naar voren gekomen dat de overheid mede verantwoordelijk is voor verplaatsing naar wat nu een knelpunt blijkt. Bij de heer Koops is sprake van een zeer versnipperd stukje natuur, dat door compensatie met een park opgelost kan worden.

De heer WIJBENGA dankt de insprekers. Het voorbeeld van bedrijven die op advies van de overheid zijn verplaatst naar wat nu een knelpunt blijkt, blijft tot de verbeelding spreken. Het vaststellen van een nieuwe kaart is de

bevoegdheid van GS. De fractie van het CDA wil echter duidelijk maken in te stemmen met deze kaart, zodat een einde komt aan een periode van onzekerheid voor ongeveer twintig bedrijven. Deze bedrijven met concrete uitbreidingsplannen zien de kosten slechts toenemen. De kaart moet overigens gezien worden als een tussenstap op weg naar een landelijke regeling waarbij door de motie-Schreijer-Pierik het aantal betrokken bedrijven aanzienlijk afneemt. In dit verband is discussie ontstaan over de definitie van kwetsbare en minder kwetsbare natuur. Hopelijk kan daarover consensus worden bereikt.

De uitkomsten van het onderzoek van het LEI naar het gemeenschappelijk landbouwbeleid wijzen op een inkomensachteruitgang van 20% tot 30%. Een van de aangedragen oplossingen is, behalve stoppen, uitbreiding. Wie dan ook nog getroffen wordt door de gevolgen van de kaart, krijgt het dubbel voor de kiezen. Al dan niet in IPO-verband moet de druk op Den Haag maximaal opgevoerd worden om te komen tot adequate flankerende maatregelen. De huidige brief aan de minister voldoet niet.

De heer SMIDT merkt op dat ook de fractie van het CDA de oplossing zoekt in slachtofferhulp. Moet niet eerder uitgedragen worden dat de zonering rond de gewone EHS-gebieden gestopt moet worden?

De heer WIJBENGA denkt de heer Smidt op zijn wenken te kunnen bedienen.

Het college meldt dat de kaart in overleg met de NLTO is opgesteld. Die organisatie zegt echter niet bij de inhoudelijke totstandkoming betrokken te zijn geweest, zodat er sprake zou zijn van nul-nulinvloed. Wat is hierop de reactie van gedeputeerde?

Volgens het stappenplan worden in de nieuwe situatie tussen de 37 en de 55 veehouderijbedrijven beperkt in hun uitbreidingsmogelijkheden. Er liggen echter veel meer veehouderijen in deze zone, ongeveer meer dan honderd. Al die bedrijven kunnen op basis van de zonering op een beperkte wijze uitbreiden. De marktwaarde is daarmee verminderd. Komen deze bedrijven ook in aanmerking voor flankerend beleid? Is het verantwoord tientallen miljoenen te besteden aan sanering en verplaatsing zonder natuurrendement? Is het beschikbare geld voldoende voor het

flankerend beleid? Worden deze bedrijven op een andere wijze schadeloos gesteld?

De heer KUIPER vraagt of het de bedoeling is, bestaande bedrijven voor bedrijfsuitbreiding financieel te steunen van overheidswege.

De heer WIJBENGA vindt dat dit niet aan de orde is bij dit voorstel. De opgelegde beperking moet echter verminderd worden.

Twintig bedrijven zijn aangemeld als grensgeval, waarvan er vijftien door aanpassing van de EHS-grenzen buiten de werkingssfeer van de WAV komen te liggen. Hoeveel bedrijven met beperkte uitbreidingsmogelijkheden kunnen met een meer aangepaste begrenzing buiten de werkingssfeer van de WAV worden gebracht? Een veel gemakkelijkere oplossing ligt in een andere systematiek van begrenzing. De eerste voorkeur gaat uit naar het alleen aangeven van vogel- en habitatgebieden, zodat het aantal knelgevallen drastisch daalt.

De heer KUIPER wijst op de uitgangspunten voor zonering in het POP, die soms de VHR-gebieden dekken. Betekent het pleidooi van de heer Wijbenga dat deze uitgangspunten niet meer serieus worden genomen? Worden bij de herziening van het POP voorstellen gedaan in deze trant?

De heer SMIDT antwoordt dat de zones uit het POP een andere kwestie is die nu niet ter discussie staat. Bedrijfsgebouwen van boerderijen in zone 1 en zone 2 kunnen afgedekt worden met een aanwijzing op basis van de kaart. Het mag niet gebeuren dat een belangrijk deel van de landbouwontwikkelingszone een paarse kleur krijgt op de kaart.

De heer WIJBENGA hoopt erop dat bij de behandeling van het POP duidelijkheid is verkregen over de definitiekwesties en het overnemen van de motie-Schreijer-Pierik.

Over de definitie van zeer kwetsbare natuur vindt overleg plaats tussen provincies en Rijk. Wat is de inbreng van Drenthe op dit punt in IPO-verband? Hoe vertalen deze voorstellen zich naar de kaart? Bij de vorige behandeling is de verplaatsing van veehouderijen aan bod gekomen. Van het budget wordt 20% besteed aan aankoop van natuurgron-

den. Dat is iets anders dan toen voor ogen stond. Het geld is bedoeld voor directe hulp bij het verplaatsen van knelpuntbedrijven.

De heer SMIT sluit zich aan bij de vragen van de heer Baas en mevrouw Stoel. Kan de gedeputeerde een indicatie geven van het aantal bedrijven dat bij wijziging van de WAV in onzekerheid komt te verkeren?

Het college moet de kaart vaststellen en na de terinzagelgging, met de opmerkingen van de commissie in het achterhoofd, voorstellen doen over een plan van aanpak voor de verdere afhandeling.

De heer BEUMERS vindt dat vastgehouden moet worden aan de Europese richtlijnen. De landbouw moet niet nog meer grond inleveren. Er moet nu ook eens voor de boer in plaats van de natuur gekozen worden. Het milieu heeft zijn aandacht gehad. In landen met een neergaande economie moet een ander beleid gevoerd worden.

De heer DIJKS merkt op dat de lange periode sinds de behandeling van januari 2003 aangeeft hoe gecompliceerd de zaak in elkaar steekt. Overeenkomstig de afspraken met de staten is eerst in samenwerking met NLTO een stappenplan uitgewerkt. In totaal zijn 3.317 bedrijven betrokken, waarvan 163 bedrijven direct effect ondervinden van de WAV. Deze inventarisatie is totstandgekomen met NLTO-projecten en wordt de commissie heden aangeboden. Het proces is onderwerp van gesprek geweest in het bestuurlijk overleg Landbouw van het NLTO, waarbij het college steeds is aangespoord haast te maken omdat een aantal bedrijven op slot is komen te zitten. Daarbij lijkt de motie-Schreijer-Pierik soelaas te bieden, omdat die alleen de zeer kwetsbare natuur wil ontzien. Toepassing in Drenthe laat echter zien dat het weinig problemen oplost. Dat is in IPO-verband aangegeven op grond van veel berekeningen, de situatie van de natuur en onderzoek ter plekke. Daarbij is zeer zorgvuldig gehandeld, omdat het gaat om mensen en hun bedrijven.

Er zijn met dit alles 15 knelpunten opgelost. Daarvoor zijn reeds, op basis van de vorige ontwerpkaart, in goed overleg met NLTO reeds 11 knelpunten verdwenen. In december vorig jaar heeft het college ermee ingestemd snel de kaart vast te

stellen, mits het NLTO de kaart zou goedkeuren. Dit punt is bevestigd, waarna vervolgens is overlegd met de secretaris van de NLTO Drenthe, de heer Van Klooster, de Milieufederatie en de natuurorganisaties. De vraag of hiermee de knelpunten opgelost zijn overeenkomstig de uitgangspunten van minister Veerman is daarop volmondig met "ja" beantwoord. Het persbericht waarin het NLTO stelt nul-nulinvloed te hebben gehad, is dan ook bijzonder teleurstellend. De gedeputeerde heeft op vakantie veel verwaarloosde druivenplantages gezien. Een Drenthe van verlaten hofstedes en weilanden zonder koeien vormt dan ook niet de inzet van het college. Alles is dan ook gedaan om een gezonde veehouderij voor de provincie te behouden. De provincie is echter gehouden aan uitvoering van de wet. Dat betekent dat afwijkingen juridisch waterdicht moeten zijn. De gronden voor wijziging moeten eensluidend zijn. Het college is er dan ook van overtuigd dat de huidige kaart stand zal houden voor de Raad van State.

Mevrouw STOEL vraagt waarom toepassing van de motie-Schreijer-Pierik niets oplost in de Drentse situatie.

De heer DIJKS legt uit dat Drenthe weliswaar veel naaldbossen kent, maar dat de naaldbossen bij de bedrijven vaak bijzondere en kostbare natuur kennen. Door deze variatie aan natuur biedt de motie dan ook geen soelaas.

De heer SMIDT wijst op de motie-Snijder-Hazelhoff die de zonering wil beperken tot de VHR-gebieden. Dat is toch wel een oplossing voor Drenthe?

De heer FOLKERTSMA maakt aan de hand van lichtbeelden duidelijk dat de volledige WAV-kaart wordt afgedekt door de POP-zoneringen 4, 5 en 6.

De heer DIJKS waarschuwt voor misrekeningen of te veel hoop op eventuele komende wijzigingen. De zonering ligt immers vast in het POP-beleid. Bedrijven lopen bovendien het gevaar dat het generieke beleid plaatsmaakt voor specifieke toetsing bij significante veranderingen. Linksom of rechtsom moet dan ook het doel van 108 kiloton gerealiseerd worden.

Bij wijzigingen van het landelijke beleid is het college overigens bereid de kaart direct te actualise-

ren. Het college zal bovendien indien nodig anticiperen op wijziging van het rijksbeleid als gevolg van de motie-Snijder-Hazelhoff/Jager.

De heer SMIDT wijst erop dat zelfs in zone 4 bestaande bedrijven moeten kunnen uitbreiden.

De heer DIJKS legt uit dat een eventuele te belastende milieutoets roet in het eten kan gooien. Het grote "voordeel" van het systeem is dat de ARP en het aankopen van ammoniakrechten van de baan zijn. Of dat een waardedaling van de bedrijven inhoudt is discutabel.

Bij het bezoek afgelopen zomer van spreker aan de familie Barkhuis, samen met Tweede-Kamerlid voor de VVD, mevrouw Snijder-Hazelhoff, is geen toezegging gedaan. Wel is gesproken over een oplossing omdat dit bedrijf 50 m in de zone ligt, wat een gigantische hap in de EHS veronderstelt. Bovendien kan een dergelijke afwijking een precedent vormen. Het college heeft gekozen voor eenduidige criteria voor afwijking. De wet gaat overigens uit van een gezinsbedrijf van 110 koeien als een levensvatbaar bedrijf. Daarmee kan de familie Barkhuis een paar jaar vooruit. Als dit perspectiefvolle bedrijf, gerund door een jong en enthousiast ondernemersechtpaar en een actief betrokken vader, alsnog in de knel komt, moet samen met de provincie een passende oplossing gezocht worden op een andere plek. Zij komen als eerste in aanmerking voor een helpende hand, dat wil zeggen het zoeken van middelen voor een verplaatsingsregeling.

De heer KUIPER vraagt of dit geen toezegging is. Als de gedeputeerde bij zijn bezoek soortgelijke bewoordingen heeft gebruikt, is het niet gek dat de familie spreekt van een toezegging. Op welke wijze kan de gedeputeerde deze verwachtingen waarmaken?

De heer DIJKS wijst op de interne afspraak dat de perspectiefvolle bedrijven begeleid zullen worden. Er zal, conform de aanbiedingsbrief bij de WAV-kaart, getracht worden een oplossing te vinden. Dat is geen toezegging, maar collegebeleid.

De heer KUIPER waardeert deze intentieverklaring. Hoe kan de gewekte verwachting waargemaakt worden?

De heer DIJKS wil de daad bij het woord voegen. Als een bedrijf zich aanmeldt als een knelpunt, zal bekeken worden waar dit bedrijf alsnog terecht kan. Dat zal altijd gepaard gaan met veel emotie. Men is echter bij de provincie aan het goede adres voor ondersteuning.

De heer WIJBENGA is van mening dat er niet alleen emoties, maar ook euro's in het spel zijn. Waar haalt het college de benodigde middelen vandaan? Er zullen zich immers, naast de insprekers, nog vele mensen en bedrijven melden.

De heer DIJKS merkt op dat een deel van het geld voor de inplaatsing van melkveehouderijen in de Veenkoloniën beschikbaar is. Men kan op het college rekenen, al zullen zich geen massa's bedrijven melden voor verplaatsing. Dit is een keiharde toezegging.

De heer SMIDT vraagt of de intentieverklaring ook geldt voor de intensieve veehouderijbedrijven. Waar komen die terecht?

De heer DIJKS is bekend met het verhaal van de ongesaneerde vuilstort. Op dit punt is schriftelijk gecorrespondeerd met de heer Nieuwenhuis. Een en ander is verwerkt in de plannen. Inzake het flankerend beleid is minister Veerman een brief gestuurd over de noodzaak van geld voor flankerend beleid voor de knelgevallen, naast het voor de Veenkoloniën bestemde Koopmansgeld.

De heer LANTING is van mening dat het Koopmansgeld niet bestemd is voor de Veenkoloniën maar voor verplaatsing met het oog op veedichte gebieden.

De heer DIJKS meldt een deel van dit geld, ongeveer € 4 miljoen, toegewezen gekregen te hebben. De regering heeft flankerend beleid vastgesteld voor de vijf zuidelijke provincies waarmee alle narigheid is begonnen. De andere zeven provincies hebben hiertegen vanaf het begin geprotesteerd. Drenthe blijft dan ook aandringen op flankerend beleid.

Met de natuurcompensatie zal niet snel gestart worden. Hierbij wordt de landelijke ontwikkeling afgewacht. De compensatienorm is gebaseerd op de provinciale verordening en de brief van

minister Veerman. Wat geschrapt wordt, moet ook worden gecompenseerd.

De heer SMIDT wijst erop dat die brief uitgaat van een-op-een compensatie. Het college kiest voor verdubbeling en soms zelfs verdriedubbeling. De juridische onderbouwing met de modelverordening is discutabel. Er is immers geen sprake van een ingreep in of verlies van natuur.

De heer LANTING meldt dat de teksten van POP en verordening spreken van ruimtelijke ingrepen. Nu lijkt er sprake van te zijn dat het college geld uittrekt voor zaken die niet tot het beleid behoren. Hoe zal de rekenkamer daarover oordelen?

De heer DIJKS heeft van de minister begrepen dat correcties gecompenseerd moeten worden. Er wordt toegezegd een en ander nog eens in het college te bekijken. Het is vooral aan de staten te oordelen over de compensatievoorstellen.

De heer PRINS verduidelijkt dat de door mevrouw Stoel genoemde 15 opgeloste knelgevallen niet noodzakelijkerwijs deel hoeven uit te maken van de lijst van 55 schrijnende gevallen.

Mevrouw BOELEN-BARKHUIS merkt op dat na het spreekrecht in januari 2003 nooit meer iets vernomen is van de provincie. Wordt het bedrijf vanaf nu meegenomen in de onderzoeken naar de knelgevallen?

De heer NIEUWENHUIS weerspreekt dat de ongesaneerde vuilstort van een oplossing is voorzien. Er is slechts meegedeeld dat er onderzoek plaatsvindt naar het grondwatergebied. Daar is niets mee gedaan, aangezien het bedrijf volgens de kaart nog steeds binnen de zonering valt. De bevolking van Uffelte staat op een lijn met de gemeente als het gaat om de structuurschets. Men wil het bedrijf behouden.

De gedeputeerde heeft tijdens zijn vakantie een druivenoogst zien mislukken. De Wereldbank zet zich in om dit soort landen te helpen.

De heer PRINS vult aan dat de NLTO regelmatig overleg voert met GS, ook over de ammoniak. Er is altijd op aangedrongen de kaart snel vast te stellen, in afwachting van de diverse moties. De NLTO is niet direct betrokken geweest bij het

vaststellen van de kaart of het oplossen van knelgevallen.

TWEEDE TERMIJN

De heer KUIPER leest in de aanbiedingsbrief diverse uitgangspunten over compensatie. Die worden door de fractie van GroenLinks onderschreven. Een notitie van het college over het algemene compensatiebeginsel voor de specifieke Drentse situatie wordt graag tegemoet gezien. Daarbij kunnen de ontwikkelingen in Groningen en Overijssel worden gebruikt.

Mevrouw STOEL vraagt de fractie van de VVD welk voorstel zij heeft gedaan.

De heer SMIDT vindt dat het college zich lankmoedig opstelt ten opzichte van de ontwikkelingen in Den Haag. Wel geeft men aan er als de kippen bij te zijn om de kaart aan te passen als het beleid wordt gewijzigd. De staten kunnen een motie aannemen, analoog aan die van mevrouw Snijder-Hazelhoff die het college oproept zich te beperken tot de VHR-gebieden. Dan is er ook geen sprake van eventuele individuele toetsing. Dit is technisch goed mogelijk. Het stelt de provincie in staat om deze boeren te helpen. Er komt daarnaast meer geld vrij voor realisering van de EHS.

Mevrouw STOEL vindt dit aanlokkelijk klinken. Er is echter al eerder gezegd dat toepassing van deze motie niet veel soelaas zal bieden in de provincie Drenthe. Beide moties zijn echter van belang, al is ook voor beide onduidelijk wat ermee te doen valt. Het verdient dan ook aanbeveling om de uitwerking van beide moties, de positieve en de negatieve gevolgen, voor de specifieke situatie in Drenthe uitdrukkelijk te onderzoeken.

De heer SMIDT denkt dat juist dat met de bedoelde motie bereikt kan worden. Het signaal moet zijn dat de WAV voor Drenthe niet werkt en dus aanpassing behoeft.

Mevrouw STOEL is niet van zins de motie-Snijder-Hazelhoff te steunen. Het moet gaan om een motie die de situatie in Drenthe betreft.

De heer KUIPER zal een dergelijke motie, afhankelijk van de tekst, van harte steunen.

De heer SMIDT dankt voor de steun. De fractie van de VVD zal zich beraden op een motie en die voor de volgende statenvergadering voorbereiden. Dat zal nog op tijd zijn voor de besluitvorming in Den Haag.

Er zijn met deze kaart 15 wellicht echte knelpunten geholpen. De inspraakronde tot en met 11 maart kan echter nog meer echte knelpunten opleveren. Zo kan het probleem van de heer Koops met een paar hectaren opgelost worden. De provincie moet bezien waar zij met beperkte middelen wat kan doen.

Het compensatiebeginsel wordt niet deugdelijk onderbouwd. Zelfs de heer Kuiper erkent dat, door te vragen om een algemeen compensatiebeginsel omdat het aangehaalde beleid niet geldt in deze gevallen. Daarbij moet de provincie absoluut niet verdergaan dan een-op-een compensatie. Wat is daarnaast het werkelijke nettoverlies aan natuur? Dat moet duidelijk worden voordat het bedrag van € 200.000,-- op deze wijze besteed mag worden aan compensatie.

De heer KUIPER verwijst naar de huidige modelverordening die uitgevoerd dient te worden.

De heer SMIDT bestrijdt dat. De provincie heeft de verordening ontworpen opdat gemeenten die kunnen gebruiken in de bestemmingsplannen. Die heeft dus alleen rechtskracht als de gemeenten dat ook hebben gedaan. De provincie moet zich natuurlijk aan die verordening houden. De uitgangspunten van compensatie zijn echter niet van toepassing omdat er eenvoudigweg niet ingegrepen wordt. Er wordt toch geen bos gekapt? Het enige dat hout snijdt is de brief van minister Veerman.

De heer KUIPER is van mening dat de provincie beleid heeft te maken op grond van de modelverordening. Mijn pleidooi is om een en ander op een goede manier uit te werken voor de Drentse situatie. In die zin wordt het betoog van de heer Smidt gedeeltelijk onderschreven.

De heer SMIDT heeft begrepen dat het college de kaart zal opsturen naar de ministeries als invulling van het IPO-verzoek tot een proefkaart. Dat mag echter niet het geval zijn, omdat de voorliggende kaart, gehoord de discussie, niet overeenkomt met de door Drenthe gewenste invulling van het ammoniakbeleid.

De heer WIJBENGA vindt het jammer dat de gedeputeerde de inventarisatie niet eerder aan de commissie heeft overhandigd. Dat zou de voorbereiding aanzienlijk hebben geholpen.

De kaart moet gezien worden als een tussenstap. Die constatering wordt inmiddels in meerderheid gedeeld. Welke kaart wordt nu ingebracht bij het IPO? Met de voorstellen van de fractie van de VVD kan in grote lijnen ingestemd worden. Inzake het compensatiebeginsel is een reactie van het college vereist. Moet er nu volgens de modelverordening gecompenseerd worden? Zo niet, dan graag de keuze voor een-op-een compensatie.

De heer BEUMERS vraagt zich af of in kaart is gebracht wat de betrokken bedrijven opleveren voor de economie. Het weggagen van 55 bedrijven is af te raden, gezien de te verwachten gevolgen voor werkgelegenheid en leefbaarheid van het platteland. Aandacht voor de natuur is goed in tijden van welvaart. Wie de natuur zijn gang laat gaan, zal zien dat Nederland qua landbouw tot de Derde Wereld gaat behoren. Het beleid moet radicaal om. De boer moet weer kansen krijgen.

De heer BAAS is het in grote lijnen eens met de opmerkingen van de heer Smidt. Bij dit alles is overigens een zorgvuldige communicatie van groot belang. Zo kan het verschil tussen ambtelijke taal en gewone mensentaal leiden tot misverstanden. Hoe staat het bijvoorbeeld met de vuilnisbelt? De gedeputeerde heeft een mislukte wijnoogst gezien. De WAV heeft ook veel weg van een natuurramp. De knelgevallen moeten op een goede manier tegemoetgekomen worden. De door de heer Smidt aangekondigde motie zal worden gesteund.

De heer SMIT constateert dat de commissie genoeg stof tot nadenken heeft opgeleverd voor het gevraagde plan van aanpak om de overblijvende knelpunten aan te pakken. Wat is de opinie van de gedeputeerde op dit vlak?

De heer LANTING merkt op dat de gedeputeerde niet is ingegaan op de Europese richtlijn inzake individuele toetsing van bedrijven. In de stukken valt te lezen dat via het voer en emissiearme stallen veel te bereiken valt. Waarom moet de provincie daarop nog met extra beleid komen? Bij de Drentsche Aa gaat het om de VHR, waarvan toepassing overigens door de provincie is

aangevraagd. Dit gebied is echter niet vergelijkbaar met andere richtlijngebieden, omdat in dit beek- en esdal zich dorpen en veehouderijen bevinden. Consequent doorvoeren van de richtlijnen zal dan ook neerkomen op het ruimen van bedrijven. Over deze gevolgen van het provinciale beleid moet nagedacht worden.

Het is terecht dat de problemen in feite in andere provincies begonnen zijn. Alterra en RIVM geven aan dat er geen sprake is van individuele invloed van bedrijven, maar dat de oorzaak ligt in de achtergronddepositie. Het is verwonderlijk dat Drenthe in dit licht aan het lot wordt overgelaten bij deze zeer moeilijke situatie.

De heer POPKEN is het niet eens met de heer Beumers dat er 55 bedrijven uit Drenthe worden gejaagd. Er wordt naar een oplossing gezocht, mogelijk met behoud van de bedrijven voor Drenthe.

Het college gaat uit van de mogelijkheid tot het voeren van flankerend beleid. De provincie bevindt zich echter in een minderheidspositie met betrekking tot de reconstructiegebieden. Er zal dan ook veel geld naar het zuiden van het land worden gesluisd. Wat blijft er voor de provincie Drenthe over? Welke kansen zijn er om een flankerend beleid van de grond te krijgen?

De heer DIJKS zegt toe om de onderbouwing van de compensatiebeginselen tegen het licht te houden. Bij strijdigheid met de provinciale verordening zou er immers sprake zijn van afwijking van de regels. De staten worden nader geïnformeerd aan de hand van een notitie.

De gevolgen van een wijziging langs de lijnen van de motie-Schreijer-Pierik zijn in beeld gebracht, ook tegen de achtergrond van de Europese regelgeving betreffende ammoniak. De Drentse bodem valt te karakteriseren als een grove zeef en daardoor als zeer kwetsbaar. De motie zou vijf gebieden met schraal grasland van de kaart halen, wat geen enkele oplossing biedt.

Het is niet het IPO dat verzoekt om een bijdrage te leveren aan een proefkaart. Dit verzoek is van de minister gekomen. Daarop is ingegaan door de voorliggende kaart te verzenden, inclusief vermelding van de knelpunten en de vraag de provincie daarbij te helpen. Mocht de minister geen financiële hulp willen verlenen, dan moet het college zich beraden op de consequenties. Eventuele creatieve oplossingen op dit vlak, een passende

financiering, komen aan de orde in stap 4 en stap 5 van het eerdergenoemde stappenplan. Daarbij staat het college een vitaal platteland met gezonde bedrijven voor ogen.

De economische perspectieven van de betrokken bedrijven zijn voldoende in beeld, inclusief de werkgelegenheid die zij waarborgen. De provincie stelt in dit verband overigens slechts de randvoorwaarden vast.

Ook voor de communicatie is altijd aandacht nodig. De verantwoordelijkheid moet daarbij echter niet verschuiven. De NLTO heeft de kaart inderdaad niet vastgesteld. Wel is overleg gepleegd over de mogelijke randvoorwaarden. Zo is bijvoorbeeld overeengekomen dat bedrijven die doorsneden worden door de zonegrens eruit worden gehaald. Aan de hand daarvan is men aan de slag gegaan. Vanaf mei is er voor de bedrijven weer ruimte voor uitbreiding.

Mevrouw Barkhuis-Boelens wil graag meer betrokken worden bij de procedure. Bij de inspraak op het POP wordt na vaststelling van de kaart de zienswijze van een antwoord voorzien. Daarbij hoort niet dat met betrokkenen een-op-een alle oplossingen doorgenomen worden. Wel is er meestal sprake van een hoorzitting, met een schriftelijk antwoord op gestelde vragen.

Geconcludeerd kan worden dat de staten instemmen met de kaart van het college. Als er wijzigingen optreden als gevolg van het aannemen van moties in de Tweede Kamer, gaat het college daarmee aan het werk. Zo niet, dan zal het college over de uitvoering van het stappenplan terugkomen bij de staten.

De VOORZITTER constateert dat een voorstel van de VVD-fractie aan de orde is om een motie in te dienen bij de volgende statenvergadering met als strekking een terughoudende opstelling bij het vaststellen van de gebieden. De fractie van de PvdA heeft hierover opgemerkt dat de motie toegespitst moet worden op de Drentse situatie. Is de heer DijkS bereid bij de volgende commissievergadering een voorstel voor te leggen over uitwerking van het stappenplan en de aanpak van de echte knelpunten?

De heer DIJKS merkt op dat bij het vastgestelde stappenplan stap 4 aan de orde is. Er is veel overleg met de betrokken partijen noodzakelijk, zodat een voorstel voor de volgende commissievergadering niet gereed zal zijn.

De heer POPKEN wijst erop dat de inventarisatie niet is uitgereikt.

De heer DIJKS zal die alsnog uitdelen.

De heer SLUITER ziet graag dat de commissie voor de zomer geïnformeerd wordt over de stand van zaken op dit vlak.

De heer DIJKS zegt een tussenrapportage toe,
ook gelet op de landelijke ontwikkelingen.

De VOORZITTER heeft het voorstel gehoord om de kaart van Drenthe niet door te sturen met het oog op de proefkaart.

De heer SMIDT heeft begrepen dat de kaart reeds is verstuurd. De motie zal nagezonden moeten worden. Het is overigens iets te voortvarend dat deze kaart reeds is verzonden, terwijl bekend was dat de commissie voor 1 maart zou vergaderen.

Mevrouw STOEL wijst erop dat het hier de bevoegdheid van GS betreft.

De heer SMIDT beaamt dat.

Mevrouw STOEL is bekend dat de kaart is opgestuurd, niet als proefkaart, maar als de ammoniakkaart van Drenthe.

De heer SMIDT heeft dat anders begrepen.

De heer DIJKS geeft aan dat minister Veerman de motie-Snijder-Hazelhoff/Jager ontraadt. De voorliggende kaart geeft volgens het college het maximaal haalbare aan. Dat is de kaart die Drenthe aan de minister heeft aangeboden. Volgens is het wachten op wat er in Den Haag gebeurt.

De staten staat het vrij een motie in te dienen. Het college zal op zijn beurt eerst de consequenties van die motie in kaart willen brengen.

De heer SMIDT denkt dat het niet onfatsoenlijk zou zijn geweest te wachten met het opsturen van de kaart na de vergadering van heden. Overigens moet geconstateerd worden dat het college, gehoord de discussie, geen mandaat heeft om door te gaan met de voorgestelde compensatieregeling.

De VOORZITTER onderstreept deze constatering, waarmee het statenstuk voldoende is behandeld, en deelt mede dat de vergadering uiterlijk om 13.00 uur wordt beëindigd.

9. Statenstuk 2004-105, Intensivering energiebeleid

De heer HORNSTRA is van mening dat het statenstuk betrekking heeft op de Nota energiebeleid die in oktober 2001 is behandeld. Die goede aanzet bracht toen veel enthousiasme teweeg. De thema's zijn besparen, andere vormen van energiewinning en voorlichting. Destijds heeft de heer Smit gesteld dat voorkomen beter is dan genezen, wat in de voorliggende nota's niet goed is terug te zien. Ook is bij de intensiveringen geen sprake van zonne-energie en windenergie. Welke ontwikkelingen in het afgelopen jaar hebben overigens aanleiding gegeven tot de intensiveringen? De relatie met het Energiekompas is duidelijk, met als uitgangspunt een 1,5 kW-samenleving, op weg naar een duurzame energievoorziening. Er moet een absolute vermindering komen van de energievraag. Het heil moet komen van de biomassa. Het uitgebreide verhaal laat zien dat in het jaar 2020 10% van het energieverbruik moet plaatsvinden uit duurzame bronnen, waarvan 50% uit biomassa. Daarbij is reeds meegenomen dat er in Coevorden een biocentrale komt, waar andere spreken van afvalverwerking, een energiecentrale of EVI. Er bestaan dan ook twijfels over deze centrale, zodat de bezorgdheid van de bewoners van Coevorden en de boeren in de omgeving van Coevorden wordt gedeeld. De deskundigen spreken zich dan ook tegen, soms letterlijk in andere talen. Door Westo wordt vaak dubieuze informatie verspreid. Over nut en noodzaak, uitstoot, risico's en wetgeving zijn vaak tegengestelde berichten te horen. De centrale is bovendien slecht voor het imago van Coevorden en tast het beeld van Drenthe als een groene provincie aan. Het college wordt gevraagd om met de in het huis aanwezige deskundigheid kritisch naar de Milieueffectrapportage (m.e.r.) te kijken. Het is blijkbaar mogelijk dat er aan de Duitse kant van de grens zomaar een centrale verschijnt. Daarnaast wordt het college opgeroepen heel kritisch te kijken naar de richtlijnen voor de m.e.r. in Nederland. De fractie van de PvdA kan instemmen met de voorstellen. Wat betreft de klimaatconferentie

wordt meegedeeld dat de heren Kuiper, Smit en Dijks, inclusief ambtelijke ondersteuning bezig zijn om in het najaar de eerste activiteit te starten met actieve inbreng van burgers.

Terzake van de liberalisering van de energiemarkt blijkt mogelijk sprake van uitstel. Heeft dat gevolgen voor de positie van RENDO? Hopelijk mag RENDO uiteindelijk een groot deel van de energie leveren. De informatievoorziening voor de burger moet veel aandacht krijgen.

De VOORZITTER heeft begrip voor de relatie met Coevorden en Westo. Het ontbreekt echter aan tijd om alle woordvoerders daarop in te laten gaan. Het voorstel is om dit onderwerp te agenderen voor de volgende commissievergadering.

Mevrouw WESTERKAMP sluit zich aan bij de vraag naar de Duitse m.e.r. Is het college voornemens te reageren ten aanzien van de Duitse en de Nederlandse m.e.r. en de overeenstemming daarover? Gebeurt dat nog voor 8 maart? Worden de staten voor die datum geïnformeerd?

Coevorden moet voor de volgende commissievergadering worden geagendeerd.

De fractie van het CDA wil het gebruik van groene energie en duurzame energie bevorderen. Het betreft hier een gezamenlijke verantwoordelijkheid van overheden, bedrijfsleven, maatschappelijke groeperingen en inwoners. Een goede en schone leefomgeving en leefklimaat zijn van belang. De voorgestelde projecten voldoen aan deze uitgangspunten. Zij sluiten bovendien aan bij het Energiekompas van het Noorden. De projecten vloeien ook voort uit de Energienota en het bijbehorende actieprogramma.

Voor de uitvoering van het project Liberalisering Energiemarkt Drenthe (LED) wordt € 100.000,-- gevraagd, om de Drentse inwoners te laten profiteren van het gezamenlijk en dus goedkoper aanbieden van energie.

Het traject richt zich op het betrekken van de burgers bij een en ander. De onderbouwing hiervan is vaag. Wordt dit bedrag alleen gebruikt voor voorlichting?

De heer LANTING sluit zich aan bij de opmerkingen van de heer Hornstra over Coevorden en de vragen van mevrouw Westerkamp over de LED. Het Energiekompas laat zien dat uit besparing 60% gehaald moet worden. Deze zeer forse doelstelling houdt dan ook een mentaliteitsverandering

in. Wie denkt dat te bewerkstelligen door wat symposia, zal daarin niet slagen. Er moeten onconventionele middelen ingezet worden voor een verandering in mentaliteit ten aanzien van energiegebruik.

De projecten ter stimulering van duurzame energie worden gesteund. De keuze voor biomassa is daarbij de goede. Dat kan ook gebeuren met allerlei natte stromen, zoals ook bermgras. In Duitsland schijnt dat redelijk succesvol te zijn. Aanvoer van dit soort stromen betekent niet alleen verwerking in installaties, maar ook opslag van de verschillende stoffen.

Er is sprake geweest van een project in Eelde met verwarming van asfalt. Dat is niet terug te vinden in de stukken.

De heer HEETEBRIJ sluit zich aan bij de suggestie het onderwerp Coevorden op de agenda van de volgende commissievergadering te zetten. De vragen van mevrouw Westerkamp terzake worden onderschreven.

Het voorstel wordt goedgekeurd, omdat de activiteiten goed passen binnen de Nota energiebeleid van 2001.

De heer BEUMERS vindt het met betrekking tot duurzame energie beter als mensen kunnen kiezen welke soort energie men wil gebruiken, bijvoorbeeld windenergie of biomassa.

De doelstelling is een duurzame samenleving van 1,5 kW. Energie kan goedkoper door te kiezen voor geothermie, aangezien Drenthe een warmtegebied is. Energie kan met behulp van warmtepompen, in serie goedkoop te produceren, aan de grond onttrokken worden. Dit kan vooral soelaas bieden voor mensen aan de onderkant van de samenleving.

Bij de biomassa is een percentage van 50 genoemd. Met Coevorden bestaat dan ook moeite. Bij meting bij verbranding moet in Wijster en bij Forbo in Coevorden de uitstoot bij de pijp gemeten worden.

De wetenschappers van Heidelberg Appeal vertellen een ander verhaal over het broeikaseffect. Daar moet goed naar gekeken worden.

De heer SMIT merkt op dat voor de LED een vijfjarig contract afgesloten wordt met RENDO. Er komt een raamcontract dat duidelijk maakt wat in die tijd moet plaatsvinden aan projecten op het gebied van duurzame energie en energiebespa-

ring. Komt dit bovenop de projecten in de Nota energiebeleid? Hiervoor is een bedrag van € 100.000,-- geraamd. Zijn dit uren van provinciale medewerkers?

Het Uitvoeringsprogramma biomassa laat zien dat er sprake is van de productie van energie en warmte. Wordt daar niet bedoeld "elektriciteit en warmte"? In dit programma lijkt overigens niet gekeken naar de energiebalans van dergelijke toepassingen. Als die negatief is, lijkt er immers geen sprake van besparing. Bij veel toepassingen van biomassa is het saldo overigens negatief over de gehele keten. Het netto-effect hiervan moet dan ook alsnog aangegeven worden. Gebeurt dat nog?

De stijging van het energieverbruik gaat veel sneller dan er aan duurzame energie wordt neergezet. Hoe moet de provincie Drenthe dan ooit de doelstellingen van het Kyoto-verdrag halen? In de stukken is niet gekwantificeerd hoe die bereikt moeten worden. Er moet immers hard ingezet worden op energiebesparing en duurzame energie. Dat vergt fundamentele keuzes en heel wat meer dan in de stukken staat.

Op welke wijze wordt voorkomen dat in andere beleidssectoren van de provincie Drenthe wijzigingen plaatsvinden die niet passen in het streven naar duurzaamheid? Is er een coördinerende portefeuillehouder op dit vlak?

De heer POPKEN erkent de verplichtingen van de provincie met betrekking tot de Energienota. Daarbij ligt de lat voor de provincie Drenthe erg hoog. Er ligt een omvangrijk programma voor. Het zal veel medewerking vergen om alle beleidsdoelstellingen te halen. Er is sprake van een goede aanzet: de plannen van het college inzake Energy Valley, de klimaatconferentie, warme-/koude-opslag, LED en het Uitvoeringsprogramma biomassa.

De heer KUIPER wil bij de behandeling van Coevorden in de volgende commissievergadering de schriftelijke en mondelinge vragen van de fractie van GroenLinks, het stuk over Coevorden en de opmerkingen van de fractie van de PvdA betrekken.

Mevrouw WESTERKAMP wil graag een goed moment kiezen voor bespreking, met name als de uitkomsten van de Duitse m.e.r. er liggen.

De heer HORNSTRA geeft aan Coevorden genoemd te hebben omdat het voorlopig het enige moment is om het college te vragen om op de Duitse m.e.r. te reageren. De discussie moet gaan over feiten. De interpretatie daarvan loopt echter ver uiteen.

De heer KUIPER onderschrijft het belang van bespreking op het juiste moment.

In de Energienota van Drenthe is gekozen voor de "trias energetica": absolute vermindering van de energievraag, duurzame energiebronnen en efficiënt gebruik. In de uitwerking gaat het om prima projecten, waarbij de vastgestelde doelstelling echter bij lange na niet wordt gehaald. De grote uitdaging van het Energiekompas is de 1,5 kW-maatschappij, waar nu per huishouden al tweederde van die kW is gemoeid.

Het POP is geschreven in het kader van de Brundlandt-definitie. Serieus werk hiervan betekent dat de genoemde trias ook ingezet moet worden bij verkeer en vervoer en het eigen gebouw. De inzet kan nog veel steviger.

De heer DIJKS constateert dat er sprake is van algemene instemming met het beleid.

Daarbij is sprake van intensivering in de zin van sterke samenwerking in noordelijk verband in Energiekompas en de ontwikkelingen rond Energy Valley. Een voorbeeld is het waterzijdig inregelen van radiatoren op noordelijke schaal.

Het staat vast dat de mentaliteit ten opzichte van energieverbruik en met name elektrische apparaten moet veranderen. Er moet met beperkte middelen en door bundeling van krachten getracht worden meer te bereiken in noordelijk verband. Of het daarbij moet gaan om windenergie is maar de vraag.

De heer BEUMERS vindt dat er in Drenthe voldoende plekken zijn waar windmolens kunnen staan. Het plaatsen daarvan zou de betrokkenheid met duurzame energie vergroten.

De heer DIJKS meldt dat in POP II de windenergie ter sprake komt.

De heer BEUMERS vindt tevens dat iets aan warmtepompen gedaan moet worden.

De heer DIJKS merkt op dat onder andere in de gemeente Emmen een proefproject door de pro-

vincie is gesteund. Binnenkort is er overleg met de woningbouwcorporaties in de provincie om nog meer te doen aan dit onderwerp, ook voor de minderbedeelden.

De staten hebben een brief van het college ontvangen over de procedure en de stand van zaken.

De heer KUIPER wijst erop dat zijn vragen niet volledig beantwoord zijn.

De heer DIJKS antwoordt dat het wachten was op antwoorden van de staatssecretaris, die inmiddels binnen zijn. Voor 8 maart zal bovendien op de Duitse m.e.r. worden gereageerd.

Mevrouw WESTERKAMP vraagt of de staten bericht krijgen over de inhoud van die reactie.

De heer DIJKS zegt toe de staten te informeren over het verloop van de situatie en wanneer de provincie aan zet is.

Bij de uitvoering van LED gaat het vooral om voorlichting aan particulieren over het meeliftcontract gedurende drie jaar. Als de Tweede Kamer besluit het liberaliseringstraject te vertragen, verschuift de planningstermijn.

Inzake energie uit asfalt is de provincie bezig met een aantal projecten, onder andere bij de TT in Assen. Het is niet eenvoudig de partijen bij elkaar te krijgen. De provincie blijft echter actief inzetten op deze techniek.

Spreker geeft aan de coördinator te zijn voor het actieve, duurzame beleid. Alle provinciale plannen die effect hebben op duurzaamheid worden getoetst, ook als die het openbaar vervoer betreffen.

De heer KUIPER vraagt of dit betekent dat bijvoorbeeld voor het vliegveld Eelde de omgang in het kader van het energiebeleid moet worden voorgeschreven.

De heer DIJKS wijst erop dat duurzaamheid ook betrekking heeft op toepassing van materialen. Op dat gebied bestaat een toetsingskader, waarbinnen de plannen uitgevoerd worden.

De heer SMIT vraagt of de gedeputeerde zaken kan afdwingen bij andere portefeuillehouders op het vlak van de duurzaamheid.

De heer DIJKS heeft niet te klagen over medewerking van de collega's op dit punt.

De heer KUIPER is niet tevreden. Bij wijziging van beleid moet duidelijk worden gemaakt welke consequenties dat heeft voor het energiebeleid en het gebruik van energie.

De heer DIJKS hoopt te zijner tijd de resultaten te laten zien voor het energiebeleid voor het provinciehuis.

De heer KUIPER heeft een jaar geleden reeds aangegeven dat van de energie die gebruikt wordt voor een vergaderdag in de statenzaal, een huishouden zes weken toe kan. Bij veranderingen binnen de doelstellingen van de provincie kan dat sterk teruggebracht worden. Daar gebeurt echter niets mee.

De heer DIJKS legt uit dat er binnen het provinciehuis meer aan de hand is op dit vlak.

De heer KUIPER is van mening dat met de destijds gemaakte opmerkingen, ook over het computergebruik, niets is gebeurd.

De heer DIJKS weerspreekt dat en wijst erop dat de nieuwe computers 25% minder energie gebruiken.

De heer KUIPER vindt dat niet de essentie van zijn opmerkingen.

De heer DIJKS bestrijdt dat er niets gebeurt. Er wordt een actief intern milieubeleid gevoerd.

De heer KUIPER doelt op het nemen van extra, simpele maatregelen. Die zijn niet uitgevoerd.

De heer DIJKS kan zich niet herinneren toegezegd te hebben die maatregelen te zullen uitvoeren. In het plan en de aanpak is sprake van een bedrijfsintern milieuzorgsysteem. De staten zullen daarvan de effecten zien.

Mevrouw WESTERKAMP stelt voor dit plan voor een andere keer te agenderen.

De heer DIJKS erkent dat de doelstellingen moeilijk te behalen vallen. Daarin mag men niet berus-

ten. De combinatie van en afstemming op staan ervoor garant dat de doelstellingen op termijn worden gehaald.

De heer SMIT herhaalt de vragen over het project LED, de negatieve energiebalans bij toepassing van biomassa en de haalbaarheid van de doelstellingen van het Kyoto-verdrag.

De heer DIJKS legt uit dat het energiecontract van RENDO een coproductie betreft. Het unieke is dat ook RENDO inzet op energiebesparende activiteiten en groene energie in Drenthe. Dat is een extra project.

Het netto-effect van biomassa moet nader bekeken worden door experts. Als bij de vele ontwikkelingen de balans per saldo negatief is, komt dat neer op dweilen met de kraan open.

De provincie heeft een taak bij het behalen van de Kyoto-doelstellingen. Het is aan de mensen om daarmee een begin te maken: een goed milieu begint bij de mensen zelf.

TWEEDE TERMIJN

Mevrouw WESTERKAMP bedankt voor de toezegging over informatie over de stand van zaken bij de biomassa-afvalcentrale in Coevorden. De vraag wordt herhaald hoe het bedrag van € 100.000,- wordt gebruikt voor de betrokkenheid van burgers bij het LED-project.

De heer SMIT stelt het op prijs als inzichtelijk wordt gemaakt waartoe het beleid leidt en welk gat er overblijft bij het behalen van de Kyoto-doelstellingen. Dat is van belang voor de mentaliteitsverandering. Wat nu voorligt is immers volstrekt onvoldoende om de doelen te behalen. Daarvoor is een symposium niet voldoende.

De heer BEUMERS is het volledig eens met de aansturende rol van de provincie op dit vlak. Het streven moet echter zijn naar zo laag mogelijke kosten voor mensen en milieu. Energie is ontzettend duur. Essent houdt jaarlijks meer dan een miljard euro over. Als de delfstoffen het gemeenschappelijk bezit zijn van samenleving en komende generaties moet duurzaamheid nagestreefd worden. Dat vergt effectief en creatief functioneren. De overheid streeft naar een goede leefomgeving, waar private ondernemingen slechts winstmaximalisatie nastreven.

De heer HORNSTRA ziet in de voorstellen een goede aanzet voor het behalen van de Kyoto-doelstellingen. Het symposium is juist bedoeld om te zoeken naar onconventionele gedachten om de doelstellingen dichterbij te halen. De gedachte om bij alle stukken een energie- of milieuparagraaf toe te voegen wordt onderschreven.

De heer DIJKS legt nogmaals uit dat het LED-geld vooral bedoeld is voor voorlichting aan de consumenten over het koepelcontract.

Er is reeds voorzien in een voortgangsrapportage over het behalen van de Kyoto-doelstellingen. De provincie moet zichtbaar maken waarmee zij bezig is. In de rapportage wordt van jaar tot jaar aangegeven wat er nog moet gebeuren.

De heer KUIPER herhaalt de vraag naar een energie- of milieuparagraaf.

De heer DIJKS waarschuwt ervoor dat de huidige klimaatveranderingen serieus genomen moeten worden.

De VOORZITTER concludeert dat het statenstuk de B-status behoudt. Het verdient overigens aanbeveling als stukken in de toekomst breder worden onderbouwd. De agendapunten 10 en 10.a komen op de agenda van de volgende commissievergadering.

11. Sluiting

De VOORZITTER sluit om 13.00 uur de vergadering.

Vastgesteld in de vergadering van de Statencommissie Milieu, Water en Groen van 22 maart 2004.

, voorzitter

, griffier

HJE

TOEZEGGINGEN

gedaan in de vergadering van de Statencommissie Milieu, Water en Groen, gehouden op 16 februari 2004 in het provinciehuis te Assen.

Pagina

- 2 De VOORZITTER zeg toe de ingekomen brief van 9 januari 2004 van de landschapswacht inzake steekproef Drenthe te agenderen.
- 2 De VOORZITTER zegt toe zorg te dragen dat het onderzoek over Staatsbosbeheer bij de commissie bekend zal worden gemaakt.
- 3 De VOORZITTER zegt toe de brief inzake reserve grondwaterheffing 2004 op de agenda van de volgende commissievergadering te plaatsen.
- 5 De heer DIJKS zegt toe de staten zoveel mogelijk in een voorbereidend stadium bij de cofinanciering van de projectvoorstellen van de Agenda voor de Veenkoloniën te betrekken.
- 19 De heer DIJKS zegt toe om inzake de WAV-kaart de onderbouwing van de compensatiebeginselen tegen het licht te houden. De staten worden nader geïnformeerd aan de hand van een notitie.
- 20 De heer DIJKS zegt een tussenrapportage toe op het vlak van de WAV-kaart, ook gelet op de landelijke ontwikkelingen, over de uitwerking van het stappenplan en de aanpak van de echte knelpunten.
- 23 De heer DIJKS zegt wat betreft de intensivering van het energiebeleid en de Duitse m.e.r. toe de staten te informeren over het verloop van de situatie en wanneer de provincie aan zet is.

Geachte commissie,

Ik spreek hier namens de maatschap Barkhuis-Boelens.

Het is voor mij een grote teleurstelling dat het nodig is om hier voor de tweede keer mijn bezwaar over de wet ammoniak en veehouderij aan u uitteleggen.

Hoewel onze situatie bij u bekend is, en in het bijzonder bij mevr. Edelenbosch en Dhr. Dijks lijkt het mij nodig om deze nogmaals te vertellen.

In november 1998 zijn wij vanuit een natuurontwikkelingsgebied aan de koloniewaart, nabij het fochterloerveen verplaatst naar de Koelenweg. Het bedrijf aan de koloniewaart had door het aanwijzen van natuurontwikkelingsgebied, geen toekomst perspectief voor een jong veehouderijbedrijf. In samenwerking met de herinrichting en Dienst landelijk Gebied zijn wij daarom verplaatst naar de Koelenweg. Hier lag, met de klemtoon op lag, voor ons als jonge ondernemers een goede toekomst. Ons bedrijf en land ligt volgens de POP kaart in zone 1, en is dus uitstekend geschikt voor de landbouw. Daarbij komt dat op het moment van verplaatsing niets bekend was van de WAV, maar het ARP nog gelde. Dus op advies en medewerking van de overheid zijn wij verplaatst naar een locatie met een zeer goed toekomst perspectief, waarmee een niet geringe investering gemoeid was. Dit omdat het gebied aan de Koelenweg geen beperkingen had voor de landbouw. Ook de overheidsinstanties, waaronder de provincie spraken over een goede lange termijn toekomst, waardoor de investeringen op lange termijn gewaarborgd zouden zijn.

Helaas moet ik nu concluderen dat een goede lange termijn voor de overheid slechts 4 jaar inhoud en dat onze toekomst door de WAV ernstig in het gedrang komt. En dat de overheid met onze verplaatsing gefaald heeft. Zij hebben immers ook veel tijd en geld hierin gestoken. Hierbij komt dat via het ARP de boeren de zelfde beperkingen hadden, terwijl er met de WAV voor rechtsongelijkheid wordt gezorgd. De ene boer kan een mega bedrijf beginnen, terwijl een ander nauwelijks of niet kan uitbreiden. Een rare vorm van democratie en rechtsgelijkheid.

Verder heeft ook u in de krant en op TV kunnen zien dat de boer van de toekomst fors moet uitbreiden. Er wordt zelfs door ambtenaar van LNV gesproken over minstens 1 miljoen liter melkquotum dat per bedrijf vol gemolken moet worden.

De gemiddelde melkproductie per bedrijf in Nederland ligt rond de 7800 liter. Een simpel rekensommetje verteld mij dat er 128 koeien nodig zijn om dit quotum vol te melken. Dat zijn er 18 meer dan de toegestane 110.

Wat ik duidelijk wil maken is dat een jong ondernemend bedrijf als het onze in grote problemen raakt door de WAV. Dit door een verminderde kredietwaardigheid en te weinig toekomst perspectief.

Zolang de provincie op deze manier met de agrarische sector blijft omgaan, en waardevolle agrarische gronden gebruikt voor natuurontwikkeling en landgoederen, er weinig boeren overblijven in onze provincie. Of is dit misschien de bedoeling? Ik wil graag afsluiten met een gezegde, waar u allen maar eens over na moet denken,

Men bijt niet in de hand die hem voedt.

Bedankt voor uw aandacht.

Verder heb ik nog een paar vragen.

Vraag 1, Voor mevr. Edelenbosch, Dhr. Dijks, en alle andere aanwezigen.

Melkveebedrijf Barkhuis-Boelens heeft in het melkquotum jaar 2002/2003 haar melkquotum vol gemolken met 85 koeien. Het volgende jaar hebben zij fors uitgebreid. Nu melken zij hun nieuwe quotum vol met 95 koeien.

Kunt u voor mij uitrekenen hoeveel jaar dit bedrijf nog kan blijven uitbreiden als de WAV kaart op deze manier wordt vastgesteld?

Vraag 2: Voor Dhr. Dijks. *Directie DLG en NLto*

U bent met een delegatie van de VVD bij ons bedrijf wezen kijken. Ook uw reactie was toen dat ons bedrijf een voorbeeld is van een schrijnend geval. U heeft ook gezegd dat er zeker een oplossing voor ons bedrijf zou komen.

Waarom is dit niet gebeurd?

En waarom hebben wij nooit een berichtje van u ontvangen dat u geen oplossing voor ons bedrijf zou zoeken?

Vraag 3: Voor mevr. Edelenbosch.

Ik heb u na de vorige inspraak nog 2 keer gesproken. Elke keer krijg ik dan van u te horen dat u ons probleem bij u bekend is en dat u naar een mogelijke oplossing zoekt. U heeft zelfs al eens genoemd om de zone mogelijk met compensatie te gaan verleggen.

Waarom is dit niet gebeurd?

Vraag 4: Voor mevr. Edelenbosch.

U heeft gezegd dat u door de minister gedwongen wordt om dit beleid te voeren. Bij het ministerie en zelfs de minister heeft gezegd dat u naar eigen inzicht de kaart kunt vaststellen. Ik heb gehoord dat ze in andere provincies wel soepel met deze regel omgaan.

Waarom doet u dat niet voor uw Drentse boeren?

Meneer de voorzitter, dames en heren,

Als belanghebbend Drentse veehouder maak ik graag van de gelegenheid gebruik een aantal opmerkingen te maken over de Ammoniakaart. Het ammoniakbeleid is als reactie op de grote groei van de veehouderij in Brabant en Gelderland ontstaan. De schadelijkheid voor de natuur is tot de dag van vandaag zeer omstreken. De ministers van VROM en Landbouw hebben dan ook aangegeven dit beleid te willen afbouwen. De overgang van het oude depositiebeleid naar het huidige zonebeleid moeten we dan ook als een goede stap in die richting beschouwen. Dit zonebeleid heeft echter omdat alleen 250 m. rond de EHS en 500 m. rond de Habitat en Vogelrichtlijngebieden beperkingen zijn opgelegd onevenredige beperkingen en schade tot gevolg. voor een groot aantal veehouders die bij toeval hun bedrijf in die zone's uitoefenen. De provinciale staten van Drente hebben dat bij de vaststelling van de kaart in 2003 ook onderkend en het voorstel unaniem weggestemd. Wij waren een van de getroffen en waren blij met die uitspraak. Via een stappenplan zouden de Prov. de NLTO en Milieuraad voor onze provincie met oplossingen komen voor deze schrijnende gevallen. Wat schetst onze verbazing dat hier nu een kaart ligt die nauwelijks afwijkt van die van 2003. Volgens het stappenplan zouden er in totaal 55 schrijnende gevallen zijn. Daarvan waren 15 grensgevallen waarbij de 250 m. grens over of door het bedrijfsgebouw liep. Die EHS grenzen wil men nu enigszins verleggen en 7.5 ha landbouwgrond aankopen voor nota bene 200.000 om die om te zetten in natuur en uit de pot verplaatsing veehouderij betalen. Over verkwisting gesproken?? En dit terwijl er volgens POP1 en de Modelverordening Bos en Natuur helemaal geen onderbouwing voor is. In de veedichte provincies in Oost en Zuid Nederland waar tientallen keren zoveel vee is als in Drente word veel opgelost om de bedrijfsontwikkeling in de veehouderij te bevorderen. Het is zeer verwonderlijk en er dreigt grote twijfel te ontstaan over de goede wil van de provincie waarom dat hier niet mogelijk is. Studies van Alterra en het RIVM de gezaghebbende instituten in Nederland hebben aangetoond dat individuele depositie van een veehouderijbedrijf op natuurterreinen niet aantoonbaar is, alleen als er achtergronddepositie is speelt het pas. Landelijk tekent zich dan ook een meerderheid af (motie Hazelhof-snijder/Jager en de

motie Schreijer/pierik) voor afschaffing van de 250 m zone Over de 500 m zone is zelfs heftige discussie over afschaffing. Er is immers een Europese VIIR richtlijn die individuele toetsing per bedrijf voorschrijft. Grote bedrijven zijn Europees gezien 2000 vleesvarkens, 750 zeugen en 40.000 kippen. In Nederland gezinsbedrijven. Dat is toch veel rechtvaardiger!!!! De provincies stellen de grenzen voor de EHS vast zij kan simpel en eenvoudig de grenzen zodanig vaststellen dat de 40 schrijnende gevallen en dus ook ons verplaatste bedrijf daarbuiten vallen. Daadwerkelijk veranderd er dan niks nog geen grassprietje en het brengt geen kosten met zich mee. Ik wil deze statencommissie dan ook vragen G.S de opdracht te geven zich niet achter regeltjes te verschuilen maar loyaal achter hun burgers/veehouders te gaan staan. Het aantal bedrijven in drenthe loopt veel sneller terug dan in de ons omringende provincies, deze zoncringen dienen geen enkel milieu probleem. De komende jaren komt de veehouderij in zeer zwaar weer, leg ons en een aantal meer niet nog een zwaardere last op. GS schreef in haar toelichtingsbrief dat het hier slechts om 2% van de veehouderijbedrijven ging maar daarvoor zijn de gevolgen wel groot. Als de lijntjes op de EHS kaart nauwelijks zichtbaar worden verlegd en er in feitelijke zin niets veranderd betekent dit nog geen 0.5% van de EHS waar hebben we het over!!! G.S keer op uw schreden terug en geef ook onze bedrijven perspectief.

Voorts

Wim Barkhuis

Een oud Drents spreekwoord zegt
als je het met een moerswal kunt doen mag
den geen leeuwskasi bij haalen
dat is hier wel van toepassing.

Aan de Statencommissie
Milieu, water en groen
Postbus 122
9400 AC ASSEN

Uffelte, 16-02-2004

Betreft: spreekrecht inzake kaart Wet Ammoniak en Veehouderij

Geachte comissieleden,

Op 6 januari van het vorige jaar heb ik hier ten overstaan van u ook gebruik gemaakt van ons spreekrecht inzake de Wet Ammoniak en Veehouderij.

Wij hebben u er destijds op gewezen dat ons bedrijf op slot komt te zitten qua bedrijfsontwikkeling in de brede zin van het woord, als de kaart destijds werd aangenomen. Voorts hebben we u gewezen op de waardedaling die dit tot gevolg heeft voor ons bedrijf. Deze is vastgesteld door een beëdigd makelaar / taxateur op een waardevermindering van 350.750,- euro ofwel drie kwart miljoen in guldens.

Vervolgens hebben we vorig jaar gesteld, dat u, u zelf de vraag kunt stellen of de wet wel goed toegepast wordt op onderstaande punten.

1. Het bedrijf is gelegen binnen de POP zonering waar de bedrijfsontwikkelingen op een eerlijke manier mogelijk moet zijn, voor nu en de toekomst. Dit is onder andere de reden geweest om tijdens de recent afgeronde ruilverkavelingsprocedure ons bedrijf op de huidige lokatie voort te zetten, het gebied is landbouwkundig heringericht. Als de kaarten niet zijn gewijzigd ten opzichte van januari 2003, dan voelen we ons niet alleen misleid maar ondermijnt u tevens de afspraken die de contouren van het POP voor staan.
2. Hoe is het geregeld omtrent de voormalige ongsaneerde vuilstort, wat in januari 2003 op kaart is gelegen in een voor verzuringsgevoelig beschermt gebied achter ons bedrijf. Dit geldt overigens ook voor het militair oefenterrein inclusief de inzet daar van helikopters en legermatrieel, en een in de tweede wereldoorlog aangelegde weg, waarbij verontreinigd mijnafval is gebruikt binnen dit zelfde gebied.
3. De gemeente Westerveld was absoluut niet ingenomen met plannen omtrent de kaarten behorend bij de Wet Ammoniak en Veehouderij, en heeft om die reden tijdens de raadsvergadering van 25 oktober 2001 besloten tot het intrekken van het Ammoniakreductieplan met de daarbij behorende verordening "aanwijzing voor verzuringgevoelige gebieden" per 30 november 2001. Dit is voor de peildatum 31 december 2001.

We hebben dan ook meerdere malen voorgesteld om tot een oplossing te komen uit deze knelsituatie. Dit voorstel is overigens ook in andere juridische procedures gedaan en in één van deze procedures is ons ook te kennen gegeven door ambtenaren van dit provinciehuis, dat ons bedrijf op meerdere punten ingeklemt zit of komt te zitten.

Toegezegd is wel dat men bedrijfsbreed de situatie wil bekijken of er alternatieven zijn. Wij staan open voor de gesprekken die komen gaan, ware het niet dat de provincie zelf de gemaakte afspraak niet kon nakomen. We wachten dan ook op een vervolg.

Uit de gemaakte struktuurschets Uffelte, die maatschappelijk breed tot stand is gekomen door de inzet van de bevolking, verenigingen, bedrijven, en dergelijke blijkt dat de agrarische sector hoog scoort. Na de roep om woningbouw mogelijkheden volgt onze sector op een goede tweede plaats.

De houding van de gemeente Westerveld is, al dan niet mede hierdoor, duidelijk. Dit is vastgelegd in het verslag van 6 februari 2003 met bijbehorende kaart. Dit is inmiddels ook op dit provinciehuis bekend. Dit verslag is hier ook aan bijgevoegd, waar ik u dan ook naar wil verwijzen.

U heeft als Statenfractie's het afgelopen jaar geweigerd om positief te reageren op de ontwerp kaart en dus geweigerd om een statenbrede steun uit te spreken bij de vaststelling hiervan.

Enkele standpunten waren destijds van verschillende frakties: kaart aanpassen zodat minder veehouders negatieve effecten hiervan ondervinden, flexibel omgaan met EHS, beperken tot zeer kwetsbare gebieden. Geld beschikbaar stellen voor oplossingen van knelgevallen, vertrouwen van de politiek staat op het spel, etc.

Gedeputeerde Alie Edelenbos heeft onlangs via radio Drenthe gemeld dat er 15 bedrijven in Drenthe zijn die een knelgeval zijn, hiervan zijn er 5 bedrijven die door middel van aanpassingsmogelijkheden op het gebied van huisvesting nog niet helemaal op slot zitten. Gezien het gehele bovenstaande pleidooi is de kans erg reëel te noemen dat onze problemen zijn opgelost, door middel van kaart aanpassingen, of worden opgelost door de nog te voeren gesprekken met de provincie, en heeft uw mening het afgelopen jaar effect gehad.

Ik zie de kaart dan ook met belangstelling en vertrouwen tegemoet.

Met vriendelijk groet,

Harm Nieuwenhuis

Mts. R. + H. Nieuwenhuis
Smeenholteweg 2
7975 RC UFFELTE
tel.: 0521-351387 / 06-23599933
fax.: 0521-350357
E-mail: M.ter.Haar@hetnet.nl

Inspreekreactie van Henk Prins, lid van het bestuur van NLTO Drenthe.

Uitgesproken op 16 februari 2003 voor de Statencommissie Milieu Water en Groen van de provincie Drenthe bij het agendapunt Ammoniakkaart.

Inmiddels is meer dan een jaar verstreken nadat de vorige kaart door de Statencommissie van januari 2003 min of meer naar de prullenbak werd verwezen. Er ligt een nieuwe, beperkt aangepast kaart. Met het stappenplan is een aanvang gemaakt. Tegelijkertijd is ook de landelijke discussie over het ammoniakbeleid voortgegaan. Welke conclusies kunnen uit deze ontwikkelingen worden getrokken.

1. Blijkens onderzoek dat in opdracht van GS door NLTO projecten is gedaan liggen ruim 350 bedrijven in de 250 m. ammoniakzones rond EHS gebieden. Daarvan zijn er ca. 55 acute knelbedrijven waarvoor op korte termijn oplossingen zouden moeten worden gevonden. Deze bedrijven hebben thans geen enkel ontwikkelingsperspectief. Aanpassing van de zone of verplaatsing is hiervoor aan de orde.
2. GS hebben besloten tot een kleine wijziging van de kaart. 15 bedrijven liggen niet langer in een ammoniakzone. Hoeveel bedrijven hiervan tot de groep van 55 acute knelbedrijven behoort is niet duidelijk. Waarschijnlijk gaat het om een enkele. Daarmee heeft de nieuwe kaart een beperkt effect. De vraag dient zich dan ook aan of GS niet meer ruimte hadden moeten en kunnen nemen om de ammoniakzonerings te wijzigen. Daartoe bood - althans voor de goede verstaander - de handreiking van minister Veerman over flexibele zonerings de benodigde aanknopingspunten. GS hebben hiermee nauwelijks iets gedaan. De NLTO vindt dit een gemiste kans.
3. Op 22 januari jl. is de NLTO op de hoogte gesteld van de gewijzigde kaart. Een inhoudelijke discussie over de criteria van wijziging heeft niet plaats kunnen vinden omdat daarop door GS, ondanks aandringen van de NLTO, niet is ingegaan. Ter vermijding van elke misverstand merk ik dan ook op dat de NLTO zich niet verantwoordelijk acht voor de kaart die nu voorligt.
4. De Wet ammoniak en veehouderij bepaalt dat door vaststelling van een ammoniakkaart gebieden in de EHS nog als voor verzuring gevoelig kunnen worden aangemerkt. De vaststelling van de kaart schept voor enkele tientallen bedrijven dus ontwikkelingsruimte die zonder vaststelling er niet zou zijn. Dit is winst voor de landbouw ondanks dat er nog teveel knelbedrijven resteren. De NLTO staat dan ook achter de vaststelling van een kaart maar beschouwt dit besluit als geldend voor de korte termijn.
5. De landelijke discussie is volop in beweging. De NLTO verzoekt de Staten hierin niet afzijdig te blijven maar uit te spreken dat in wetgeving de voor verzuring gevoelige gebieden worden beperkt tot voor Vogel- en Habitatrichtlijngebieden. Ter onderbouwing hiervan voert de NLTO het volgende aan:
 - generieke maatregelen in de landbouw ter beperking van de ammoniakemissie, zoals huisvestingsmaatregelen, emissiearme mestaanwending etc. zorgen ervoor dat de veehouderij de internationaal afgesproken verzuringsdoelen ruimschoots haalt;
 - de huidige aanwijzing van voor verzuring gevoelige gebieden leidt tot een onwerkbaar situatie. Veel knelbedrijven. Te weinig bereidheid en geld om daar wat aan te doen, dus geen reëel uitzicht op ontwikkelingsperspectief voor deze bedrijven. Regering en parlement onderkennen dat dit noopt tot een beperking van de aanwijzing van gebieden. De uitvoering van de motie Schreijer-Pierik zou een oplossing moeten bieden. De hierin geregelde beperking van de voor verzuring gevoelige gebieden tot de zeer kwetsbare natuur blijkt intussen een bron van gesteggel geworden tussen het Rijk, de provincies en de gemeenten;
 - het ware daarom beter om uitsluitend bescherming aan gebieden te geven die dat op grond van Europese verplichtingen moeten krijgen. Dat wil zeggen de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden. Daarmee wordt het bijzondere karakter van deze gebieden tot uitdrukking gebracht en blijft het probleem van de te grote aantallen knelbedrijven beperkt tot een overzichtelijk aantal. Dat maakt het vervolgens mogelijk om

oplossingen in beeld te brengen die zowel voor de belastingsbetaler als voor de getroffen veehouders haalbaar en betaalbaar zijn.

Ik dank u voor uw aandacht.

Nijeveen, 16 februari 2003

Geachte aanwezigen

Voorzitter,

Mijn naam is Klaas Koops woon in Drijber en heb een varkensvermeerderingsbedrijf met 280 zeugen en 27,5 ha akkerbouw dat reeds meer dan 40 jaar op deze plek gevestigd is.

Graag wil ik nogmaals gebruik maken om uw aandacht te vragen voor de directe gevolgen van de W.A.V. als mede kaart vaststelling daarvan.

Tot mijn spijt zie ik mijn bedrijf nog steeds in de 250 m zone staan zodat mijn schadeclaim van kracht blijft.

Ik kan niet anders zeggen dat ik teleurgesteld ben in de gang van zaken nadat er op 6 jan. 2003 aan de de gedeputeerden is gevraagd om de problemen uit te werken ik het gevoel heb dat men steeds uitgaat van het punt dit mag niet ipv dit mag wel.

Door mijn ervaringen die ik op 6 jan. 2003 ook al heb verteld dat er forse waardeverminderingen optreden aan eigendommen van betrokkenden bij milieucclaims door overheidsinstellingen zou ik nu graag duidelijk gemaakt zien dat de overheid die de kaart vaststelt deze ook betaald, omdat dit niets meer met ondernemersschap te maken heeft. Als men bedrijf beeïngigen /verplaatsingen in volgens overheden kwetsbare gebieden als oplossing ziet rust er ook een taak om bij aankopen ook minimaal te betalen wat soortgelijke bedrijven waard zijn zonder beperkingen en daar ook voor te streven en anders zeggen wij werken niet eerder weer mee aan beperkingen voor bedrijven zonder dat flankerend beleid vooraf is geregeld

Dit alles heeft wel tot gevolg dat verplaatsingen/verkoopen niet mogelijk is, zodat doorgaan op dezelfde locatie met alle gevolgen van dien de enige mogelijkheid is het ligt niet aan betrokkende dat er geen verkoop heeft plaats gevonden .en dan hoor je er raar vanop dat je ergens hoort dat er een gedeputeerde verteld heeft dat mijn bedrijf is aangekocht door de DLG. Maar als DLG gebouwen in w.a.v gebieden op nul taxeert en grondprijzen laag aanhoud met hulp van claims is verplaatsing/verkoop

En medewerking nooit mogelijk *uitroepbeleid ligt van toepassing w.a.v. - op de wettelijke ontwikkelings*
meer geen geboden

Mijn bedrijfsvoering lijdt hier direct al onder omdat de emissienormen voor intensieve bedrijven in de wav gebieden strenger zijn. gaarne zou ik zien dat de provincie het voortouw neemt hoe ik verder kan op deze plaats zonder dat ik nadelige financiële gevolgen ondervindt En dat als er aanpassingen nodig op welk gebied dan ook dat de prov. Deze zonder opmerkingen zal voldoen zodat ik op deze plaats kan blijven ontwikkelen

De diagnose is gesteld in de provincie Drenthe een 40 tal bedrijven door overheids ingrijpen ernstig ziek, je kunt het behandelen, de provincie doet het tot heden nog niet, die sturen een briefje naar de minister dat je ziek bent.

Hoogachtend A.K.KOOPS
Drijber 60
9419 TD DRIJBER
06 53363920